

# SPREMLJANJE PATRONAŽNEGA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA (PATR)

**Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov v  
patronažnem zdravstvenem varstvu, 1.3**

## Spremljanje sprememb

| Datum                 | Verzija | Opis spremembe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Avtor spremembe                                                         |
|-----------------------|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| Marec - december 2021 | 1.0     | <p>Nacionalna uvedba spremljanja PZN.</p> <p>Spremembe narejene po pilotni izvedbi na izbranih izvajalcih.</p> <p>Dodano pojasnilo v Definiciji konceptov: Krajša/ Daljša/ Dodatna patronažna obravnava.</p> <p>Spremenjen šifrant VZD ter šifrant Vrste listin.</p> <p>Šifrant Zdrav. socialni problem posameznika/družine se razdeli na dva ločena šifranta Zdravstveno socialni problemi pri posamezniku in Zdravstveno socialni problemi v družini.</p> <p>Dodan podatek: 60, 61 in 62.</p> <p>Dopolnitev naziva podatka: 52. Razlog nedojenja/ne polnega dojenja.</p> <p>Dodan sklop podatkov: Podatki o padcih pri starostnikih z podatki: 63.-68.</p> <p>Briše se podatek 35 Poklicna skupina, 56. Število članov gospodinjstva.</p> <p>Premik podatkov: 38.EMŠO nosilca gosp. in 39. Številka. nadomestnega nosilca gosp. v Repek gospodinjstvo/družina</p> <p>Sprememba obveznosti: podatek EMŠO nosilca gosp.</p> <p>V celoti spremenjen šifrant VZS za PZV in skladno s šifrantom spremenjena vsa navodila pri podatkih, Priloga 2 in 3, ki so v povezavi s storitvami VZS. Ukinitve nekaterih prilog: LOSS lestvica, Dodatna pojasnila o beleženju v PV za potrebe SZBO, s praktičnimi primeri, Katalog obravnav.</p> <p>Poenotenje terminologije izrazov s strokovnimi dokumenti, zakoni, resolucijami,...</p> <p>Sprememba glavnega naslova obstoječega dokumenta Spremljanje patronažnega zdravstvenega varstva. Skladno s tem se spremenijo tudi podatki (40, 46) in poimenovanje šifrantov pri podatkih 40, 47, 55, 58 in 59.</p> <p>Spremenjena obveznost podatka 28.</p> | Skupina za VDDN<br>Patronažno varstvo in Mateja Rok Simon, Tjaša Knific |
| Februar 2022          | 1.0     | <p>Sprejem podatkov za leto 2023</p> <p>Pri podatku v nazivu podatka 68 dopisano (do 10).</p> <p>Sprememba zaradi uskladitve s šifrantom VZS (zamenjava z novimi šiframi 2809-2829, 2831-2835). Posledično sprememba pri Tabeli 1, v prilogi 2,3. Pri podatkih 15,24,26,28,37-39,41,42,44,48,57-61,63-68.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Petra Nadrag,<br>Milena Petrović                                        |
| Marec 2022            | 1.0     | <p>Uskladitev obveznosti poročanja in kontrole podatka Ura prihoda iz obveznega v neobvezno. Uskladitev priloge 2 (VZS 2834 in 2835), priloge 4 z navodili.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Petra Nadrag,<br>Milena Petrović                                        |
| december 2022         | 1.1     | <p>Izključitev izvajalcev, ki imajo VZD 541 704 Paliativna oskrba v patronažni službi.</p> <p>Nova 11 verzija avstralske modifikacije Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene s pripadajočim šifrantom oz. MKB-10-AM verzija 11 (v veljavi od 1.1.2023) pri podatkih 26,28.</p> <p>Spremenjeno navodilo pri podatkih 50, 55, 59. Spremenjena obveznost pri podatkih 50 (pogoj), 54, 58, 62, 63.</p> <p>Spremenjena definicija pri podatku: 55. Spremenjen šifrant 40.</p> <p>Nova verzija šifranta držav sveta in drugih ozemelj (19, 21).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Delovna skupina<br>PATR                                                 |
| Januar 2023           | 1.2     | <p>Spremenjeno navodilo pri podatku Diagnoza (26) in Diagnoza, kronična bolezen (28). Spremenjena obveznost pri podatku 28. Spremenjena obveznost v Prilogi 2 pri VZS 2832, 2834 in 2835. Dopolnitev definicije pri podatku 68.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Delovna skupina<br>PATR                                                 |
| Januar 2023           | 1.3     | <p>Priloga 2: Popravek ZZS šifre pri VZS 2830, 2829. Dopis VZS 2850. Dopis ZZS šifer z zeleno barvo, katerih izvajalci so TNZ.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Delovna skupina<br>PATR                                                 |

## Pripravili:

(razvrstitev po abecednem vrstnem redu)

Vsebinski koncept: 2007-2009

Bernarda Dobnikar  
Darinka Fras  
Nataša Kunstič  
Slavica Molan  
Olga Šuštaršič  
Katarina Trobec  
Darinka Zavrl Džananović

Metodološka navodila:  
20.11.2013 - 14.1.2016

Nataša Delfar  
Aleksandra Jančič  
Mojca Kalšek  
Tatjana Kastelic  
Andreja Krajnc  
Nataša Kunstič

2017 -  
Martina Horvat  
Tjaša Knific  
Andreja Krajnc  
Barbara Mihevc Ponikvar  
Petra Nadrag  
Milena Petrovič  
Rade Pribaković Brinovec  
Irma Renar  
Mateja Rok Simon  
Darinka Zavrl Džananović

## Zaščita dokumenta

© 2023 NIJZ

Vse pravice pridržane. Reprodukcijska po delih ali v celoti na kakršenkoli način in v kateremkoli mediju ni dovoljena brez pisnega dovoljenja avtorja. Kršitve se sankcionirajo v skladu z avtorsko pravno in kazensko zakonodajo.

## KAZALO

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| UVOD.....                                                   | 7  |
| NAMEN DOKUMENTA IN OMEJITVE .....                           | 7  |
| DINAMIKA POROČANJA.....                                     | 8  |
| POVZETEK POMEMBNIH SPREMEMB.....                            | 8  |
| Pilotna izvedba spremljanja .....                           | 8  |
| Leto 2023 (MN v.1.1).....                                   | 10 |
| Leto 2023 (MN v.1.2).....                                   | 10 |
| Leto 2023 (MN v.1.3).....                                   | 10 |
| BELEŽENJE PODATKOV V PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU ..... | 11 |
| Sprožilci za vsebinsko področje PATR.....                   | 13 |
| DEFINICIJE KONCEPTOV.....                                   | 14 |
| Pacient.....                                                | 14 |
| Gospodinjstvo .....                                         | 14 |
| Izvajalec zdravstvene dejavnosti .....                      | 14 |
| Nosilec stika.....                                          | 14 |
| Zdravstveni delavec.....                                    | 14 |
| Zdravstveni sodelavec .....                                 | 15 |
| Zdravstvena obravnava .....                                 | 15 |
| Zunajbolnišnična obravnava.....                             | 15 |
| Zdravstvena oskrba .....                                    | 15 |
| Zdravstvena nega v patronažnem zdravstvenem varstvu .....   | 15 |
| Zdravstveno-socialni problemi posameznika ali družine ..... | 16 |
| Zdravstvena storitev.....                                   | 16 |
| Stik.....                                                   | 16 |
| Preventivni patronažni stik.....                            | 17 |
| Krajša preventivna obravnava .....                          | 18 |
| Daljša patronažna obravnava .....                           | 18 |
| Dodatna patronažna obravnava .....                          | 19 |
| Kurativni patronažni stik .....                             | 19 |
| Diagnoza .....                                              | 19 |
| Kronično stanje/bolezen .....                               | 20 |
| Vrste zdravstvenih storitev (VZS) .....                     | 20 |
| Vsebinsko področje .....                                    | 21 |
| Vsebinsko podpodročje.....                                  | 21 |
| Paket.....                                                  | 21 |
| Poročilo .....                                              | 22 |

|                                                                                                                      |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Sprožilec za vsebinsko področje .....                                                                                | 22 |
| Vrsta posebnega področja patronažnega zdravstvenega varstva .....                                                    | 22 |
| 1. Zdravstvena nega v patronažnem zdravstvenem varstvu - ostalo: .....                                               | 22 |
| 2. Paliativna zdravstvena nega: .....                                                                                | 22 |
| 3. Dolgotrajna zdravstvena nega in oskrba: .....                                                                     | 23 |
| Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege PRI PACIENTU v patronažnem zdravstvenem varstvu .....                    | 23 |
| Kriteriji za določitev kategorije zahtevnosti zdravstvene nege PRI PACIENTU v patronažnem zdravstvenem varstvu ..... | 23 |
| KATEGORIJA I. ....                                                                                                   | 24 |
| KATEGORIJA II. ....                                                                                                  | 24 |
| KATEGORIJA III. ....                                                                                                 | 25 |
| KATEGORIJA IV. ....                                                                                                  | 26 |
| Pravilo o poročanju kategorizacije ali ocena zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu .....                         | 27 |
| Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege DRUŽINE v patronažnem zdravstvenem varstvu .....                         | 27 |
| Kriteriji za določitev kategorije zahtevnosti zdravstvene nege DRUŽINE v patronažnem zdravstvenem varstvu: .....     | 27 |
| KATEGORIJA I. ....                                                                                                   | 27 |
| KATEGORIJA II. ....                                                                                                  | 28 |
| KATEGORIJA III. ....                                                                                                 | 28 |
| KATEGORIJA IV. ....                                                                                                  | 28 |
| Pravilo o poročanju kategorizacije ali ocena zahtevnosti zdravstvene nege družine .....                              | 29 |
| DEFINICIJE IN OPIS PODATKOV .....                                                                                    | 31 |
| Skupni del .....                                                                                                     | 32 |
| Podatki o paketu .....                                                                                               | 32 |
| Identifikator obravnave .....                                                                                        | 34 |
| Podatki o izvajalcu .....                                                                                            | 35 |
| O obravnavi .....                                                                                                    | 36 |
| Podatki o pacientu .....                                                                                             | 37 |
| Časovna opredelitev .....                                                                                            | 41 |
| Podatki o nosilcu stika .....                                                                                        | 42 |
| Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev .....                                                              | 43 |
| Podatki o listinah .....                                                                                             | 44 |
| Skupen repek – patronaža .....                                                                                       | 46 |
| Podatek o izvajalcu - dodatno .....                                                                                  | 46 |
| Podatki o zdravstveni negi v patronažnem zdravstvenem varstvu .....                                                  | 46 |
| Repek posameznik .....                                                                                               | 47 |
| Podatki o otročnici, novorojenčku/dojenčku .....                                                                     | 47 |
| Podatki o padcih pri starejših .....                                                                                 | 56 |
| Podatki o posamezniku .....                                                                                          | 60 |
| Repek gospodinjstvo/družina .....                                                                                    | 63 |
| PRILOGE .....                                                                                                        | 69 |

|                                                                                          |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| PRILOGA 1: SEZNAM ŠIFRANTOV .....                                                        | 69 |
| PRILOGA 2: SEZNAM VZS-jev VEZANIH NA POSAMEZNIKA V PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU .... | 69 |
| PRILOGA 3: VZS VEZAN NA OBRAVNAVO DRUŽINE .....                                          | 72 |
| PRILOGA 4: INFORMATIVNA STRUKTURA ZAPISA PODATKOV ZA POROČANJE .....                     | 73 |
| PRILOGA 5: SZBO OPREDELITEV OBVEZNEGA VNOSA PODATKOV PRI PATR .....                      | 75 |
| PRILOGA 6: SPECIFIKACIJE PREVERJANJA PODATKOV PREKO APLIKACIJE eSZBO .....               | 75 |
| PRILOGA 7: NEGOVALNE DIAGNOZE .....                                                      | 75 |
| PRILOGA 8: KATEGORIZACIJA ZAHTEVNOSTI PATRONAŽNE ZDRAVSTVENE NEGE IN OPIS .....          | 75 |
| PRILOGA 9a,b: ZDRAVSTVENO-SOCIALNI PROBLEM PRI POSAMEZNIKU/DRUŽINI .....                 | 75 |
| PRILOGA 10: EDINBURŠKI VPRAŠALNIK.....                                                   | 75 |

|                     |                                                                                                                                                                                        |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DFT                 | diplomirani fizioterapevt                                                                                                                                                              |
| DN                  | delovni nalog                                                                                                                                                                          |
| DT                  | dejavniki tveganja                                                                                                                                                                     |
| EIM                 | Enotni informacijski model oz. Enotne definicije ključnih pojmov v zdravstvu (Uradni list RS)                                                                                          |
| KNB                 | kronične nenalezljive bolezni                                                                                                                                                          |
| KZZ                 | kartica zdravstvenega zavarovanja                                                                                                                                                      |
| MKB-10-AM           | Mednarodna klasifikacija bolezni in sorodstvenih zdravstvenih problemov za statistične namene, Avstralska modifikacija, verzija 11                                                     |
| MZ                  | Ministrstvo za zdravje                                                                                                                                                                 |
| NIJZ                | Nacionalni inštitut za javno zdravje                                                                                                                                                   |
| OE                  | Območna enota                                                                                                                                                                          |
| PO                  | paliativna oskrba                                                                                                                                                                      |
| RIZDDZ              | Register izvajalcev zdravstvene dejavnosti in delavcev v zdravstvu (RIZDDZ)                                                                                                            |
| SBO                 | Spremljanje bolnišničnih obravnav                                                                                                                                                      |
| SZBO                | Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav                                                                                                                                                 |
| VZD                 | Vrsta zdravstvene dejavnosti                                                                                                                                                           |
| VZS                 | Vrste zdravstvenih storitev                                                                                                                                                            |
| ZPacP               | Zakon o pacientovih pravicah (Uradni list RS, št. 15/2008)                                                                                                                             |
| ZUBSTAT             | Program za obdelavo in sistem poročanja podatkov zunajbolnišnične zdravstvene statistike (Poročila o obiskih in napotitvah, Poročila o boleznih in stanjih, Poročila o kadrih in urah) |
| ZZPPZ               | Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS)                                                                                                             |
| ZZS                 | Zdravniška zbornica Slovenije                                                                                                                                                          |
| ZZZS                | Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije                                                                                                                                             |
| XSD shema           | Shema (s končnico .xsd), ki določa strukturo in vsebino XML paketa za posamezno vsebinsko področje                                                                                     |
| XML paket, datoteka | Paket, datoteka podatkov v obliki XML, ki jo izvajalec poroča glede na shemo XSD preko aplikacije eSZBO                                                                                |

Opomba: Glede na podatke v RIZDDZ - zaposleni v patronažnem varstvu, so zaposleni po izbranih poklicih iz seznama MZ v zdravstvenih domovih in v VZD 510-Patronažno varstvo (zatečeno stanje): diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik, višja medicinska sestra/višji medicinski tehnik, tehnik zdravstvene nege/tehnica zdravstvene nege, diplomirana medicinska sestra/38. člen zzdej-k, medicinska sestra babica, diplomirana babica/diplomirani babičar.

V nadaljnjem besedilu uporabljamo enoten naziv - izvajalci patronažnega zdravstvenega varstva. Glede na različne kompetenčne modele pa moramo obvezno upoštevati, da je nosilka zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik (višja medicinska sestra/višji medicinski tehnik, diplomirana medicinska sestra/38. člen zzdej-k).

Tehniki zdravstvene nege izvajajo samo ponovne kurativne obravnave (zdravstveno nego). Bolničar negovalec pa izvaja nego in oskrbo (je sodelavec v timu zdravstvene nege pacienta in timu oskrbe pacienta). V dokumentu uporabljeni izrazi, zapisani v moški spolni slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za moške in ženske.

## UVOD

Evidenca patronažne zdravstvene nege (NIJZ 6) sega v leto 1959 in je nastala na osnovi poročil o delu patronažne službe. Razen manjših sprememb obrazca Statistično poročilo o delu patronažnega varstva (Obr. 8,95), sta vsebina in način poročanja ostali nespremenjeni. V obdobju od začetka sistematičnega spremljanja patronažnega zdravstvenega varstva do danes se je z razvojem stroke ter s povečevanjem bremena kroničnih nenalezljivih bolezni in drugih potreb po patronažnih obravnavah, povečala zahtevnost in kompleksnost obravnav. Zaradi tega so obstoječi postopki zbiranja, beleženja in statističnega poročanja podatkov o delu patronažne službe neustrezni in neučinkoviti ter ne omogočajo poglobljenih analiz, s pomočjo katerih bi lahko ustrezno spremljali in načrtovali sodobno patronažno zdravstveno varstvo.

Posodobljena Evidenca patronažne zdravstvene nege bo preko spremljanja opravljenih aktivnosti omogočila natančnejši vpogled v izvajanje patronažnega zdravstvenega varstva. S tem bomo lažje analizirali značilnosti izvajanja storitev, obremenitve zaposlenih in kazalnike kakovosti. Na podlagi tako zbranih podatkov in informacij bomo ustrezneje načrtovali potrebe po obravnavah in kadrih v patronažnem zdravstvenem varstvu, s ciljem učinkovito odgovoriti na naraščajoče potrebe prebivalcev.

## NAMEN DOKUMENTA IN OMEJITVE

Namen dokumenta je opredeliti:

- koncepte spremljanja zunajbolnišničnih obravnav in podrobnejše spremljanje **patronažnega varstva (VZD 510, 544) v zdravstvenih domovih in zasebnih izvajalcih s koncesijo za izvajanje patronažne dejavnosti**,
- nabor podatkov z imenom podatka, zalogo vrednosti in formatom, s spremljajočimi definicijami in navodili za uporabo,
- kontrole podatkov – podrobnejša navodila so zavedena v dokumentu Specifikacije preverjanja podatkov SZBO,
- obveznost poročanja – podrobnejša navodila so zavedena v dokumentu Opredelitev obveznega vnosa podatkov,
- strukturo zapisa podatkov,
- način prenosa podatkov.

Metodološka navodila za spremljanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu so v prvi vrsti namenjena zdravstvenim domovom in zasebnikom patronažnega zdravstvenega varstva, z naslednjimi vrstami zdravstvenih dejavnosti VZD 510 029 (Patronažna služba) ter VZD 544 034 (Negi na domu).

Celotno gradivo je dosegljivo na spletni strani NIJZ Spremljanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu (PATR).

Zbiranje podatkov temelji na naslednji zakonodaji:

- Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (ZZPPZ), objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 65/00 s spremembami in dopolnitvami.
- Pravilnik za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni, objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 19/1998 s spremembami in dopolnitvami.
- Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 3/1998 s spremembami in dopolnitvami.
- Odredba o določitvi enotnih metodoloških načel, enotnih standardov in standardnih postopkov za zagotovitev enotnosti sistema vodenja zbirk podatkov s področja zdravstvenega varstva, objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije, št. 4/2012.

## **POMEMBNO**

**Spremljanje lokalne skupnosti kot subjekta obravnave** pa je opisano v metodološkem gradivu Dejavnost vzgoje za zdravje; Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov dejavnost vzgoje za zdravje – podatki vezani na skupino.

Vse informacije o beleženju podatkov o obravnavah v patronažnem zdravstvenem varstvu v lokalni skupnosti so dostopne na spletni strani NIJZ – Vzgoja za zdravje skupin (VZSK).

## **DINAMIKA POROČANJA**

O začetku pošiljanja podatkov vezanih na vsebinsko področje PATR, po predpisani PATR.xsd shemi, bodo izvajalci pravočasno obveščeni.

Podatke oz. mesečne pakete SZBO\_PATR se pošlje v skladu z veljavnimi metodološkimi navodili za veljavno leto preko spletne aplikacije eSZBO: <https://eszbo.ezdrav.si/eSZBO/app>. Navodila za uporabo aplikacije eSZBO so dostopna znotraj aplikacije in na spletni strani [Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav \(SZBO\)](#).

Vsa morebitna vsebinska vprašanja, pripombe ali predloge za dopolnitve, lahko posredujete na elektronske naslove območnih skrbnikov ali regijskih koordinatorjev NIJZ.

## **POVZETEK POMEMBNIH SPREMEMB**

### ***Pilotna izvedba spremljanja***

Najpomembnejša novost, ki jo prinaša uvedba SZBO\_PATR, je spremljanje podatkov o obravnavah v patronažnem zdravstvenem varstvu na ravni posameznega stika pacienta z izvajalcem patronažnega zdravstvenega varstva in uvedba novega enotnega sistema za poročanje stikov. Prav tako bo omogočeno spremljanje posameznih stikov z družino in lokalno skupnostjo, ki se tudi izvajajo v sklopu patronažnega zdravstvenega varstva. Dosedanji podatki o obravnavah v patronažnem zdravstvenem varstvu so bili v celoti agregirani in so sporočali zgolj število obiskov in število obravnavanih pacientov za posamezno vrsto obiska in za posamezno diagnozo bolezni ali stanja, razdeljeno po spolu in starostni skupini. Podatki so se pri izvajalcu agregirali v Statistično poročilo o delu patronažnega varstva, Obr.

8,95. Poročilo je bilo v Excelovi datoteki in je bilo sestavljeno iz 13. vsebinsko ločenih tabel. Tako zbrani podatki so bili nepreverljivi in nepregledni. Njihova uporabna vrednost je bila močno okrnjena.

Z novim sistemom spremljanja obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu smo poenotili tudi nekatere šifrante, ki so bili usklajeni s sistemom spremljanja bolnišničnih obravnav (SBO) in državnimi standardi. V skladu z Odredbo o določitvi enotne definicije ključnih pojmov v zdravstvu (Uradni list RS, št. 40/2014) smo zagotovili enotnost sistema vodenja zbirk podatkov s področja zdravstvenega varstva ter oblikovanje in vodenje zbirk podatkov, ki so skupni za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO.

Zaključek stika oz. začetek novega stika povzroči:

- sprememba nosilca stika (praviloma le v ambulantah družinske medicine) ali
- sprememba izvajalca zdravstvene dejavnosti ali
- sprememba vrste zdravstvene dejavnosti (na 1. ali 2. ravni) ali
- zaključek stika.

Za opis in klasificiranje bolezni in stanj v Sloveniji od leta 2013 uporabljamo Mednarodno klasifikacijo bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene, Avstralsko modifikacijo, verzijo 6 (MKB-10-AM, verzija 6).

Z nacionalno uvedbo spremljanja obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu po novem sovпада tudi poskusno spremljanje in vpeljava negovalnih diagnoz t.i. Šifrant negovalnih diagnoz NANDA International: 2018-2020 in dokument NEGOVALNE DIAGNOZE: Definicije in klasifikacija 2018 - 2020, priročnik s prevedenimi in prirejenimi negovalnimi diagnozami za uporabo v slovenskem prostoru, z definicijami in opisi kazalnikov ter spremljajočih dejavnikov [Priloga 7](#).

Za opis in klasificiranje zdravstvenih storitev uporabljamo šifrant [Vrst zdravstvenih storitev](#) (VZS).

Za opis in klasificiranje zdravstvene dejavnosti uporabljamo šifrant [Vrst zdravstvene dejavnosti](#) (VZD). V sistemu SZBO stike spremljamo na 1. (vrsta) in 2. ravni (podvrsta) šifranta VZD.

Nov način beleženja prvič prepoznanih **zdravstveno-socialnih problemov pri posamezniku in v družini** ob izvajanju zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu [\(Priloga 9a, 9b\)](#).

Poročanje podatkov o obravnavah v patronažnem zdravstvenem varstvu **pri pacientu in pacientovi družini** je predvideno po shemi PATR.xsd.

Spremljanje **obravnav** izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva v lokalni skupnosti je predvideno poročanje po ločeni XSD shemi VZSK.xsd.

Spremljanje pacientov s kroničnim/i obolenjem/ji obnavanih v patronažni zdravstveni dejavnosti.

Posamezni podatki bodo vezani na izvajalca in pacienta oziroma družino/gospodinjstvo.

Nabor podatkov je opredeljen v naslednjih vsebinskih sklopih:

- opredelitev negovalnega problema,
- opravljene storitve zdravstvene nege ,

- določitev kategorije zahtevnosti obravnave, oz. razvrstitev pacienta glede na potrebo po pomoči
- razlog za konec obravnave pacienta v zdravstveni negi v patronažnem zdravstvenem varstvu.

Z zajemom podatkov po posameznih sklopih želimo predstaviti vsebinsko področje patronažnega zdravstvenega varstva.

### **Leto 2023 (MN v.1.1)**

Spremembe nastale zaradi uvedbe nove klasifikacije MKB-10-AM ver.11 in odkritih napak pri nadgradnji zalednih sistemov pri izvajalcih PZV.

Nova 11 verzija avstralske modifikacije Mednarodne klasifikacije bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov za statistične namene s pripadajočim šifrantom oz. MKB-10-AM verzija 11 (v veljavi od 1.1.2023) pri podatkih 26 in 28.

Izključitev izvajalcev, ki imajo VZD 541 704 Paliativna oskrba v patronažni službi, tabela 1.

Vsebinski popravki pri definicijah konceptov: izbris definicije Dolgotrajna zdravstvena nega in oskrba ter popravki pri pravilu o poročanju kategorizacije zahtevnosti zdr. nege pri PACIENTU in DRUŽINI ter

popravki pri posameznih podatkih:

- Vrsta posebnega področja PZV (40): Spremenjen šifrant Vrsta PZV– ukinjena vrednost 3 (40)
- Rezultat EPDS (50): Popravek dodatnega pojasnila in pogoj pri kontroli
- Razlog za konec obravnave posameznika (54): spremenjeno obveznost
- Kategorizacija pacienta (55): spremenjena definicija, navodilo
- Razlog za konec obravnave družine (58): spremenjena obveznost
- Kategorizacija družine (59): spremenjeno navodilo
- EMŠO člana gospodinjstva (62): spremenjena obveznost
- Ocena tveganja za padce (63): Spremenjena obveznost- napake se spremenijo v opozorilo.
- Ocena hoje, moči in ravnotežja: časovno merjeni vstani in pojdi test (66): Dopolnjeno navodilo glede neizvajanja testa.
- Nova verzija šifranta držav sveta in drugih ozemelj (19, 21).

### **Leto 2023 (MN v.1.2)**

Popravki po posameznih podatkih:

- Diagnoza (26): Omilitev vpisa diagnoz za VZS 2823, 2834 in 2835. Spremenjeno navodilo. Diagnoza, kronična bolezen (28): Omilitev vpisa diagnoz za VZS 2834 in 2835. Spremenjeno navodilo
- Priloga 2: Omilitev vpisa diagnoze pri VZS 2832, 2834 in 2835.
- Dopolnitev definicije pri podatku Ukrepi za zmanjšanje tveganja za padce (68).

### **Leto 2023 (MN v.1.3)**

Popravki po posameznih podatkih:

- Priloga 2: Popravek ZZZS šifre pri VZS 2830, 2829. Dopis VZS 2850. Dopis ZZZS šifer z zeleno barvo, katerih izvajalci so TNZ.

## **BELEŽENJE PODATKOV V PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU**

### **PRIPRAVA IN PRENOS PODATKOV**

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO. Ob stiku pacienta z zdravstveno službo izvajalec zabeleži vse zahtevane podatke, skladno z Metodološkimi navodili za spremljanje zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu. Vnaprej opredeljena koda tipa dogodka in šifra vrst zdravstvenih dejavnosti in šifre vrst zdravstvenih storitev predstavljajo sprožilec za dodatne zahtevane podatke pri vsebinskem področju Patronažno zdravstveno varstvo ([gl. Tabela1](#)).

V metodoloških navodilih so opredeljeni pogoji za [začetek oz. zaključek stika](#). Stik ima enoličen identifikator.

Za posredovanje podatkov o obravnavah v patronažnem zdravstvenem varstvu na državno raven je na koncu metodoloških navodil na podlagi [Priloge 4](#) (Informativna struktura zapisa podatkov za poročanje) definiran specifičen zapis podatkov (XSD shema PATR.xsd), ki je sestavljen iz t.i. skupnega dela in repkov.

### **SPLETNA APLIKACIJA eSZBO**

Spletna aplikacija eSZBO je sodobno informacijsko orodje za varno in nadzorovano pošiljanje, sprejem in obdelavo podatkov o zunajbolnišničnih obravnavah. Sestavljena je iz spletne aplikacije za prenos podatkov in administratorske aplikacije.

Aplikacija eSZBO za prenose vsebuje naslednje funkcije:

- paket podatkov (prenos podatkov),
- pregled prenosov (pregled prenosov – izbor po različnih kriterijih, kot so poročevalec, leto, mesec, status, vsebinsko področje),
- izpisi (izpisi števila obravnav, števila storitev in števila diagnoz po različnih kriterijih),
- vsebinski center (uporabniška navodila, opis aplikacije eSZBO in metodološka navodila),
- Help Desk (center za pomoč in prijavo napak) in odjavo/prijavo iz/v aplikacijo.

Administratorska aplikacija eSZBO vsebuje funkcije za nadzor in upravljanje uporabnikov in same aplikacije ter funkcije za nadaljnjo obdelavo prenešenih podatkov.

Za komunikacijo in dostop do teh aplikacij ter prenešenih podatkov se uporabljajo spletna digitalna potrdila (s katerimi se preverja upravičenost dostopanja) in zNET omrežje. Pooblaščen osebo za pošiljanje podatkov mora v zdravstvenem zavodu pooblastiti direktor zavoda ali druga za to pooblaščen oseba pri izvajalcu zdravstvene storitve.

Podatki se pripravijo za prenos v obliki predpisanih XML-datotek z izvozom podatkov iz aplikacij ali informacijskih sistemov v zdravstvenih zavodih ali pri izvajalcih zdravstvenih storitev.

Poooblaščen oseba za pošiljanje podatkov prenese te lokalno shranjene XML-datoteke z aplikacijo eSZBO za prenose. Ta aplikacija validira formate poslanih podatkov glede na predpisane XSD-scheme (t.j., ali je podatek število, zaporedje znakov ali datum v določenem formatu ali obliki zapisa) in izvaja logične kontrole teh podatkov, t.j., preverja veljavnost vrednosti posameznih podatkov glede na

predpisane kriterije (npr., ali je vrednost podatka iz predpisanega šifrant, ali je sosledje vnešenih datumov pravilno, itd.). V primeru napake spletna aplikacija zavrne prenos XML-datoteke in izpiše opis napake. V tem primeru je potrebno pri pošiljatelju popraviti to napako in popravljeno XML-datoteko spet poslati z aplikacijo eSZBO za prenose.

## POGOJI IN POSEBNOSTI PRI BELEŽENJU PODATKOV

### Sprožilci za vsebinsko področje PATR

Sprožilci so ključni podatki na podlagi katerih oz. le kombinaciji le teh želimo na nacionalnem nivoju spremljati dodatne podatke za določeno vsebinsko področje.

V [tabeli 1](#) so navedeni posamezni sprožilci, katerih namen je določitev pogoja, pod katerim informacijski sistem pri izvajalcu v izpolnjevanje zahteva spremenljivke za določeno vsebinsko področje (t.i. repek). Sprožilci so lahko določen tip dogodka, določena dejavnost iz šifrant VZD, določena vsebina obravnave (ZZZS, šifrant 12), postopek oziroma storitev iz šifrant VZS, določene diagnoze MKB-10-AM (verzija 11). Za vsebinsko področje PATR je kot sprožilec zapisana kombinacija naslednjih podatkov: Tip dogodka, VZD in VZS.

Informacijski sistem pri izvajalcu naj bi omogočal izvoz vnešenih podatkov za določena vsebinska področja v obliki XML-datotek. Struktura datotek je določena s predpisanimi XSD shemami za posamezna vsebinska področja, v tem primeru XSD sheme za patronažno zdravstveno varstvo (PATR.xsd).

Tabela 1. Sprožilci po vsebinskih podpodročjih zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu (PATR)

OPOMBA: Spremenjeni sprožilci zaradi šifrant VZS.

Opomba 2: Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi.

Opomba 3: Brisanje VZD šifre 541 704.

| VSEBINSKO PODROČJE                                 | SPROŽILEC                 | TIP DOG. | VRSTA IN PODVRSTA<br>ZDRAVSTVENE<br>DEJAVNOSTI (VZD) | VSEBINA<br>OBRAVNAVE | VRSTE<br>ZDRAVSTVENIH<br>STORITEV (VZS) | DIAGNOZA | XSD SHEMA | OZNAKA<br>PODPOROČJA |
|----------------------------------------------------|---------------------------|----------|------------------------------------------------------|----------------------|-----------------------------------------|----------|-----------|----------------------|
| SZBO_PATR:<br>PATRONAŽNO<br>ZDRAVSTVENO<br>VARSTVO | tip dogodka +<br>VZD+ VZS | 1        | 510029,<br>544034                                    | /                    | VZS <sup>1</sup>                        | /        | PATR      | PATR-<br>posameznik  |
|                                                    | tip dogodka +<br>VZD+ VZS | 1        | 510029                                               | /                    | 2810                                    | /        | PATR      | PATR-družina         |

<sup>1</sup>Vrsta zdravstvenih storitev, vezanih na posameznika v patronažni zdravstveni negi (glej [Prilogo 2](#)).

## **DEFINICIJE KONCEPTOV**

### **Pacient**

Pacient je bolnik ali drug uporabnik zdravstvenih storitev v odnosu do zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev oziroma izvajalcev zdravstvene dejavnosti ne glede na svoje zdravstveno stanje. (vir: ZPacP)

### **Gospodinjstvo**

Gospodinjstvo je skupnost prebivalcev, ki prebivajo v istem stanovanju in imajo opredeljeno isto številko gospodinjstva. Imamo samsko ali veččlansko gospodinjstvo. Gospodinjstvo je vsaka družinska ali druga skupnost oseb, ki skupaj stanuje in skupaj porablja svoje dohodke za poravnavanje osnovnih življenjskih potreb (stanovanje, hrana in drugo), ne glede na to, ali vsi člani stalno živijo v kraju, v katerem je gospodinjstvo, ali pa nekateri od njih zaradi dela, šolanja ali iz drugih vzrokov dalj časa živijo drugje v Sloveniji ali v tujini. (vir: SURS)

Izraz DRUŽINA je v medicini tradicionalen (družinska medicina), kot tudi v teoriji in praksi zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu, splošno uveljavljen in prisoten. Zato se v zbirki podatkov o obravnavah v patronažnem varstvu ohrani izraz družina, čeprav se po vseh zakonitostih demografske statistike pod tem pojmom skriva GOSPODINJSTVO. Vsi podatki v poglavju o obravnavi družine se zato dejansko nanašajo na obravnavo gospodinjstva, to je posameznika, če le ta prebiva sam ali na obravnavo članov gospodinjstva.

### **Izvajalec zdravstvene dejavnosti**

Izvajalec zdravstvene dejavnosti je pravna ali fizična oseba ali njuna notranja OE, ki opravlja zdravstveno dejavnost v skladu z Zakonom o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 9/92). (vir: NIJZ)

### **Nosilec stika**

Nosilec stika je zdravstveni delavec, ki izvaja zdravstveno obravnavo pacienta pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti. (vir: NIJZ)

Nosilec stika je lahko doktor medicine, doktor dentalne medicine, diplomirana medicinska sestra, diplomirana babica, tehnik zdravstvene nege, fizioterapevt, delovni terapevt, klinični psiholog, klinični logoped.

### **Zdravstveni delavec**

Zdravstveni delavec je oseba, ki je pridobila dodiplomsko ali podiplomsko izobrazbo zdravstvenega področja in opravila strokovni izpit na Ministrstvu za zdravje (MZ), pri izvajalcu, ki ga je za izvajanje strokovnih izpitov pooblastilo MZ oz. je zaključila izobraževanje po Bolonjskem programu in je strokovni izpit opravila v okviru izobraževanja (glej Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES o priznavanju poklicnih kvalifikacij). (vir: NIJZ)

### **Zdravstveni sodelavec**

Zdravstveni sodelavec je oseba, ki nima izobrazbe z zdravstvenega področja, v zdravstvu pa opravlja storitve v neposrednem stiku s pacienti (npr. logoped, psiholog) ali zanje (npr. laboratorijski sodelavec, kemijski tehnik,...). Za namen opravljanja teh storitev mora imeti opravljen strokovni izpit na MZ ali pri izvajalcu, ki ga je za izvajanje strokovnih izpitov pooblastilo MZ. (vir: NIJZ)

### **Zdravstvena obravnava**

Zdravstvena obravnava je skupek storitev, ki jih pacientu zagotavljajo zdravstveni delavci in/ali sodelavci pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti v okviru (zunajbolnišničnega) stika in bolnišnične epizode. (vir: NIJZ)

### **Zunajbolnišnična obravnava**

Zunajbolnišnična obravnava je neprekinjena zdravstvena obravnava pacienta na primarni, sekundarni in terciarni ravni v splošni zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti, v specialistični zunajbolnišnični zdravstveni dejavnosti, v zobozdravstveni dejavnosti in v drugih dejavnostih za zdravje (zdravstvena nega, patronažna dejavnost, fizioterapija, zobotehnika, ...). (vir: NIJZ)

### **Zdravstvena oskrba**

Zdravstvena oskrba so medicinski in drugi posegi za preprečevanje bolezni in krepitev zdravja, diagnostiko, terapijo, rehabilitacijo in zdravstveno nego ter druge storitve oziroma postopki, ki jih izvajalci zdravstvenih storitev opravijo pri obravnavi pacienta. (vir: Terminološki slovar izrazov v sistemu zdravstvenega varstva)

Zdravniško (medicinsko) oskrbo izvajajo zdravniki in vključuje: anamnezo, fizikalni pregled, diagnostiko, diferencialno diagnostiko, medicinsko pomoč, svetovanje, informacije in navodila, medikamentno zdravljenje, intervencije, napotitve, odpuste ter spremljanje oseb.

Zdravstvena nega: zdravstvena dejavnost, ki obravnava posameznika, družino in družbeno skupnost v času zdravja in bolezni, s ciljem doseči čim višjo stopnjo zdravja, z nalogo omogočiti pacientom njihovo neodvisnost pri opravljanju osnovnih življenjskih funkcij, krepiti zdravje, negovati bolne in sodelovati v procesu zdravljenja, rehabilitacije in paliativne oskrbe. Nosilka dejavnosti zdravstvene nege je diplomirana medicinska sestra oziroma diplomirani zdravstvenik. (vir: Terminološki slovar izrazov v sistemu zdravstvenega varstva)

### **Zdravstvena nega v patronažnem zdravstvenem varstvu**

Zdravstvena nega v patronažnem zdravstvenem varstvu je specialno področje zdravstvene nege, ki se ukvarja s posamezniki, družinami in lokalno skupnostjo v vseh obdobjih zdravja in bolezni. Nosilka zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu je diplomirana medicinska sestra, ki ugotavlja potrebe po zdravstveni negi, načrtuje intervencije zdravstvene nege, jih izvaja in vrednoti dosežene cilje. Član negovalnega tima je tudi tehnik zdravstvene nege, ki se v izvajanje zdravstvene nege

vključuje v skladu s poklicnimi kompetencami. V izvajanje nege in oskrbe se lahko vključuje tudi bolničar – negovalec, ki je sodelavec v timu zdravstvene nege in timu oskrbe pacienta.

### ***Zdravstveno-socialni problemi posameznika ali družine***

Prepoznavanje zdravstveno-socialnih problemov pri posamezniku in/ali v družini je del celostne obravnave posameznika in družine v patronažnem zdravstvenem varstvu. Izvajalcem patronažnega zdravstvenega varstva so pri tem v pomoč kriteriji za prepoznavanje zdravstveno-socialnih problemov pri posamezniku in/ali v družini. Izvajalci patronažnega zdravstvenega varstva skušajo odkriti zdravstveno-socialne probleme, ki vplivajo na delovanje posameznika/družine. Izvajalci patronažnega zdravstvenega varstva se v reševanje prepoznane problematike vključijo s svetovanjem, koordiniranjem in z aktivnim sodelovanjem z ustreznimi strokovnjaki. Ugotovljene zdravstveno-socialne probleme rešujejo s svetovanjem, koordiniranjem, sodelovanjem s sodelavci v timu, drugimi ustreznimi strokovnjaki ter povezovanjem z lokalno skupnostjo in nevladnimi organizacijami.

### ***Zdravstvena storitev***

Zdravstvene storitve so storitve, ki jih v okviru dejavnosti izvajalcev zdravstvenih storitev za paciente opravljajo zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci. (vir: ZPacP)

### ***Stik***

Stik je dogodek neprekinjene zunajbolnišnične obravnave pacienta s strani zdravstvenega delavca ali zdravstvenega sodelavca pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti. (vir: NIJZ)

Stik se začne in konča isti dan, praviloma v obdobju enega ordinacijskega časa in v eni vrsti zdravstvene dejavnosti. En stik predstavlja tudi stik, ki poteka neprekinjeno zvečer in ponoči preko polnoči.

Stik je osnovna enota opazovanja in poročanja v SZBO.

Del stika so tudi evidentiranje in poročanje (aktivnost izvajalca, kamor sodi strokovni vnos podatkov in kodiranje in priprava statističnih in finančnih poročil).

S spremembo načina poročanja se je temeljito spremenila tudi sama vsebina poročanja podatkov za NIJZ. Poročanje podatkov sledi delu v zdravstveni negi v patronažnem zdravstvenem varstvu, kot je navedeno v spodnjih primerih.

### ***Primer prvega stika izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva v VZD 510029 (Patronažna služba) s pacientom***

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva (št. zdravstvenega delavca) na osnovi delovnega naloga (Z ZAPISANO DIAGNOZO in nalogo odvzema laboratorijskega materiala-kri) zabeleži:

- z delovnega naloga **zapisano medicinsko diagnozo** prepíše v podatek **Diagnoza** in podatek **Kronična bolezen, diagnoza**, če jo je lečeči zdravnik na delovni nalog zapisal.

- **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** postavi in zapiše **negovalno diagnozo** ter
- zabeleži vse opravljene storitve (**VZS**).  
Vedno zabeleži **kot prvo storitev** tisto storitev (**VZS**), ki je napisana na delovnem nalogu lečečega zdravnika, kar pomeni, da je bila izvedba konkretne storitve **poglavitni razlog** obravnave pacienta v patronažnem zdravstvenem varstvu (npr: VZS 2823  
Patronažna obravnava pacienta zaradi odvzema, priprave in transporta vzorcev za laboratorijske preiskave).  
Nato zabeleži še **ostale izvedene storitve** zdravstvene nege (Šifrant VZS, do 5) vezane na posameznika v obravnavanega v patronažnem zdravstvenem varstvu, v kolikor so bile izvedene po potrebi in po presoji **izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva**.
- Po potrebi zabeleži tudi **zdravstveno-socialni problem pacienta/družine**, v primeru, da ga v sklopu obravnave prvič prepozna.
- Sledi določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu **oz. Kategorizacija**.
- Nato navede **Razlog za konec obravnave pacienta** v patronažnem zdravstvenem varstvu.

#### **Primer ponovnega stika izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva s pacientom v VZD 510029**

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva (št. zdravstvenega delavca) na osnovi delovnega naloga (Z ZAPISANO DIAGNOZO in nalogo odvzema laboratorijskega materiala-kri) zabeleži:

- z delovnega naloga zapisano **medicinsko diagnozo** prepíše v podatek **Diagnoza** in podatek **Kronična bolezen, diagnoza**, če jo je lečeči zdravnik na delovni nalog zapisal.
- Nadalje **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** postavi in zapiše **negovalno diagnozo** (e-Šifrant negovalnih diagnoz NANDA in
- zabeleži **vse izvedene storitve VZS** (Šifrant VZS; do 5) vezane na posameznika v patronažni zdravstveni negi.  
Obvezno kot prvo izvedeno storitev zabeleži tisto, ki je bila **poglavitni razlog** ponovne patronažne obravnave pacienta (npr. VZS 2823  
Patronažna obravnava pacienta zaradi odvzema, priprave in transporta vzorcev za laboratorijske preiskave).  
Nato zabeleži še **vse ostale**, po potrebi in po presoji **izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva** izvedene storitve zdravstvene nege (Šifrant VZS, do 5) vezane na posameznika v patronažnem zdravstvenem varstvu.
- Po potrebi, če v sklopu obravnave prvič zazna prisotnost zdravstveno-socialnih problemov, le to tudi definira in s pomočjo šifranta ([Priloga 10](#)) ustrezno opredeli **zdravstveno-socialni problem pacienta/družine**.
- V primeru, da se s ponovnim stikom obravnava pri pacientu zaključuje, izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva določi stopnjo zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu/ **Kategorijo** in
- Navede **Razlog za konec obravnave pacienta** v patronažnem zdravstvenem varstvu.

#### **Preventivni patronažni stik**

Preventivni patronažni stik je neposredni stik z izvajalcem patronažnega zdravstvenega varstva s posameznikom in/ali z družino, ko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izvede preventivno obravnavo na pacientovem domu. Preventivni patronažni stik izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva načrtuje planira in izvede samostojno, neodvisno od naročila zdravnika, v skladu s strokovnimi smernicami za izvajanje patronažnega zdravstvenega varstva. Preventivna obravnava je lahko daljša ali

krajša, kar je odvisno od tega ali je bil isti preventivni stik pri pacientu že izveden (od zaporedja stika) in od prepoznanih kriterijev ranljivosti oziroma dejavnikov tveganja.

Tudi v primeru, ko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izvede preventivni stik po naročilu ali na podlagi delovnega naloga zdravnika (npr. obravnava neodzivnika v državne presejalne programe za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb in raka - SVIT, ZORA, DORA, idr.), je to preventivni stik.

### Krajša preventivna obravnava

Obravnava otročnice in novorojenčka ter dojenčka – krajša pomeni preventivno obravnavo, ki jo izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva opravi vedno, ko ponovno obravnava otročnico, novorojenčka in dojenčka, če pri otročnici ni ugotovljenega povečanega tveganja za poporodno depresijo (pozitiven presejalni test) in pri otročnici, novorojenčku in dojenčku ali v družini ni prisotnih kriterijev ranljivosti, ki so določeni v protokolu obravnave.

Preventivna obravnava kroničnega pacienta - krajša pomeni izvedbo dodatne preventivne obravnave (sekundarna in terciarna preventiva) pri pacientu, ki že ima diagnozo KNB in je pri njem pri preventivni obravnavi kroničnega pacienta – daljši, ugotovljen več kot en dejavnik tveganja. Preventivno obravnavo kroničnega pacienta - krajšo lahko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izvede samo v primeru, da je pred tem, v časovnem obdobju 12 mesecev, pri kroničnem pacientu že izvedel preventivno obravnavo kroničnega pacienta - daljšo in ugotovil dejavnike tveganja.

Preventivna obravnava na domu – krajša pomeni dodatno preventivno obravnavo pacienta, ki še nima diagnoze KNB (arterijske hipertenzije, sladkorne bolezni tipa 2, koronarne bolezni) in je pri njem pri preventivni obravnavi na domu daljši (Integrirano presejanje za KNB), ugotovljen več kot en dejavnik tveganja za nastanek KNB. Preventivno obravnavo na domu - krajšo lahko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izvede samo v primeru, da je pred tem, v časovnem obdobju 12 mesecev, pri pacientu že izvedel preventivno obravnavo na domu daljšo (Integrirano presejanje za KNB), in ugotovil dejavnike tveganja.

### Daljša patronažna obravnava

Obravnava otročnice in novorojenčka ter dojenčka – daljša pomeni preventivno obravnavo, ki jo izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva opravi vedno, ko prvič obravnava otročnico, novorojenčka in dojenčka. V primeru ugotovljenega povečanega tveganja za poporodno depresijo (pozitiven presejalni test) ali v primeru, da so pri otročnici, novorojenčku in dojenčku ali v družini prisotni kriteriji ranljivosti, ki so določeni v protokolu obravnave, se tudi ponovna preventivna obravnava beleži kot daljša obravnava.

Preventivna obravnava kroničnega pacienta – daljša je vedno prva v časovnem obdobju 12 mesecev oz. vsaka prva preventivna obravnava kroničnega pacienta v časovnem obdobju 12

mesecev je vedno daljša. Pomeni izvedbo nadgrajene preventivne obravnave (sekundarna in terciarna preventiva) pri kroničnem pacientu, ki že ima diagnozo KNB.

Preventivna obravnava na domu – daljša pomeni izvedbo integriranega presejanja za KNB v patronažnem zdravstvenem varstvu in se izvaja pri osebah, ki se zaradi svoje ranljivosti ne morejo udeležiti preventivnega pregleda v ambulantni družinske medicine in še nimajo diagnoze KNB (arterijske hipertenzije, sladkorne bolezni tipa 2, koronarne bolezni).

Dodatna pojasnila so dosegljiva v spletni učilnici PATR [Pogosta vprašanja in odgovori](#).

### **Dodatna patronažna obravnava**

Dodatne obravnave izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izvede, ko pri preventivni obravnavi kroničnega pacienta – daljši ali preventivni obravnavi na domu – daljši ugotovi več kot en dejavnik tveganja. Zabeleži jih kot krajše preventivne obravnave.

V primeru, da ugotovi samo en dejavnik tveganja, ne izvede dodatnih obravnav ampak ga, obravnava ob prvem stiku - preventivni obravnavi kroničnega pacienta - daljši ali preventivni obravnavi na domu – daljši.

Število dodatnih obravnav je odvisno od števila ugotovljenih dejavnikov tveganja:

2 dejavnika tveganja – ena preventivna obravnava kroničnega pacienta - krajša,

3 dejavniki tveganja – dve preventivni obravnavi kroničnega pacienta – krajši,

4 ali več dejavnikov tveganja - tri preventivne obravnave kroničnega pacienta - krajše.

### ***Kurativni patronažni stik***

Kurativni patronažni stik je neposredni stik pacienta z izvajalcem patronažnega zdravstvenega varstva na pacientovem domu zaradi njegove bolezni ali stanja in potrebe po zdravstveni negi na domu. Kurativni patronažni stik opravi izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izključno na osnovi delovnega naloga in po navodilih zdravnika. Kurativni stik je lahko prvi ali ponovni, kar je odvisno od tega ali je bil kurativni stik pri pacientu že izveden zaradi iste medicinske diagnoze (MKB 10–AM verzija 11).

### ***Diagnoza***

Diagnoza je prepoznavanje bolezni z ugotavljanjem simptomov in znakov ter predstavlja strokovni opis ugotovljenega zdravstvenega stanja pri pacientu. Za opis in klasificiranje bolezni in stanj v Sloveniji uporabljamo Mednarodno klasifikacijo bolezni, Avstralsko modifikacijo, verzijo 11 (MKB-10-AM, verzija 11). (vir: Collins dictionary; MKB-10-AM)

V okviru stika se zabeležijo samo kode diagnoz (MKB-10-AM, verzija 11) tistih stanj, ki so bila obravnavana v času enega stika.

Šifrant je dostopen na NIJZ strani MKB-10-AM, verzija 11.

### **Kronično stanje/bolezen**

Kronična bolezen je bolezen oz. stanje, ki traja dlje časa, ki se pogosto ne izboljša spontano, in ki se redko v celoti pozdravi. Kronične bolezni so kompleksne in raznolike, tako glede vzrokov nastanka, kot glede samega poteka bolezni in njihovega vpliva na širšo skupnost. (vir: NIJZ) Kronične bolezni prispevajo k prezgodnji umrljivosti.

Kroničnim boleznim je skupno:

- kompleksna vzročnost s številnimi dejavniki, ki vplivajo na začetek bolezni;
- dolgo obdobje razvoja bolezni, ki lahko poteka tudi asimptomatsko;
- podaljšano trajanje bolezni, ki lahko vodi k dodatnim zapletom zdravstvenega stanja;
- pridruženo zmanjšano funkcioniranje ali manjzmožnost.

(vir: <http://www.health.gov.au/internet/main/publishing.nsf/Content/chronic-disease>)

V okviru stika se s podatkom 'Kronična bolezen, diagnoza' zabeleži samo tista kronična bolezen oz. stanje, ki je bila obravnavana v času enega stika in je bila označena s kodo diagnoze MKB-10-AM, verzija 11. Osební zdravnik na delovni nalog obvezno napiše eno ali več kroničnih medicinskih diagnoz, ki jih izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva samo prepíše.

Ob beleženju storitve VZS patronažna preventivna obravnava kroničnega pacienta daljša/krajša (*preventivni stik*) je obvezno beleženje, s strani zdravnika potrjene, medicinske diagnoze kronične bolezni. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva medicinsko diagnozo za obravnavo pacienta **pridobi** od lečečega zdravnika oziroma jo **prepiše** iz medicinske dokumentacije. Beleženje medicinske diagnoze kronične bolezni je namenjeno spremljanju preventivnih obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu po posameznih kroničnih obolenjih.

Ob beleženju storitve VZS patronažna preventivna obravnava kroničnega pacienta daljša/krajša (*preventivni stik*) in preventivne patronažne obravnave invalidne/ovirane osebe, je obvezno beleženje, s strani zdravnika potrjeno, medicinsko diagnozo kronične bolezni oziroma invalidnosti. Izvajalec patronažne dejavnosti Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva medicinsko diagnozo za obravnavo pacienta pridobi od lečečega zdravnika oziroma jo prepíše iz medicinske dokumentacije. Beleženje medicinske diagnoze kronične bolezni je namenjeno spremljanju patronažnih preventivnih obravnav po posameznih kroničnih obolenjih. Enako velja tudi za spremljanje preventivnih obravnav invalidnih oseb v patronažnem zdravstvenem varstvu po vrsti oviranosti.

### **Vrste zdravstvenih storitev (VZS)**

Vrsta zdravstvene storitve je ena ali več zdravstvenih storitev, ki ima preventivni, diagnostični, terapevtski ali rehabilitacijski namen in ki jo opravi zdravnik, drug zdravstveni delavec ali zdravstveni sodelavec in se izvaja v okviru stika pri obravnavi pacienta. Vrsto zdravstvene storitve izvaja izvajalec

za pacienta z namenom neposrednega ali posrednega izboljšanja ali vzdrževanja zdravja pacienta. (vir: NIJZ)

Vrste zdravstvenih storitev so opredeljene v šifrantu Vrst zdravstvenih storitev. Zdravstvene storitve ločimo glede na namen obravnave, ki je lahko preventivne ali kurativne narave. V okviru stika se zabeleži samo tiste šifre vrst zdravstvenih storitev (do 5 VZS), ki so bile opravljene v času enega stika. Praviloma se kot prvo storitev vedno zabeleži tisto storitev, ki je bila glavni razlog za obravnavo pacienta.

Šifrant je dostopen na NIJZ strani Šifrant vrst zdravstvenih storitev (VZS).

### Vsebinsko področje

V sklopu spremljanja zunajbolnišničnih obravnav je za vsako vsebinsko področje predviden poleg skupnega dela tudi dodaten nabor podatkov, ki se spremlja za določeno vsebino po za to predpisani XSD shemi.

Pri spremljanju patronažnega zdravstvenega varstva sta ključni dve vsebinski področji SZBO:

Tabela 2. Vsebinska področja

| Vsebinsko področje SZBO | Naziv vsebinskega področja     | Aktivnosti v povezavi :               |
|-------------------------|--------------------------------|---------------------------------------|
| <b>SZBO_PATR</b>        | Patronažno zdravstveno varstvo | s spremljanjem posameznika in družine |
| <b>SZBO_VZSK*</b>       | Vzgoja za zdravje skupin       | z lokalno skupnostjo                  |

Opomba: Vsebinsko področje SZBO\_VZSK je opisano na spletni strani Vzgoja za zdravje skupin (VZSK).

### Vsebinsko podpodročje

Pri vsebinskih področjih prihaja pri poročanju podatkov do vsebinskih razlik v podatkih. Temu primerno smo vsebinska področja glede na izpolnjevanje podatkov ločili na več podpodročij. V patronažnem zdravstvenem varstvu, tako ločimo zapise vezane na vsebinsko podpodročje o posamezniku in podpodročje vezano na družino.

| Vsebinsko področje                       | Vsebinsko podpodročje                      |
|------------------------------------------|--------------------------------------------|
| SZBO_PATR Patronažno zdravstveno varstvo | SZBO_PATR1 - Podatki vezani na posameznika |
|                                          | SZBO_PATR2 - Podatki vezani na družino     |

### Paket

Paket je seznam dogodkov v poročanem obdobju za natanko eno vsebinsko področje. (vir: NIJZ)

XML paket je opredeljena struktura podatkov v poročanem obdobju za posamezno (eno) vsebinsko področje, ki je namenjena množični izmenjavi podatkov v svetovnem spletu.

Izvajalci zunajbolnišnične zdravstvene dejavnosti pripravijo iz svojih zalednih sistemov, v skladu s posameznimi metodološkimi navodili, predpisano strukturo različnih podatkov za pošiljanje preko spleta na NIJZ.

### **Poročilo**

Skupek paketov, ki lahko pokriva različna vsebinska področja (več XSD shem). (vir: NIJZ)

### **Sprožilec za vsebinsko področje**

Sprožilci so ključni podatki, na podlagi katerih za vpisovanje v SZBO odpremo dodaten nabor podatkov (repek) na določenem vsebinskem področju. (vir: NIJZ)

Sprožilci so lahko določen tip dogodka, določena dejavnost iz šifrant VZD, določena vsebina obravnave (ZZZS, šifrant 12), postopek oziroma storitev iz šifrant VZS, določene diagnoze (MKB-10-AM (verzija 11)).

### **Vrsta posebnega področja patronažnega zdravstvenega varstva**

Vrsta posebnega področja patronažnega zdravstvenega varstva je zdravstvena nega, ki sodi v sklop patronažnega zdravstvenega varstva, vendar se zaradi specifičnega spremljanja vrste zdravstvenih storitev, ki so sestavni del obravnave pacienta na domu, prikazuje ločeno.

#### **1. Zdravstvena nega v patronažnem zdravstvenem varstvu - ostalo:**

Zdravstvena nega v patronažnem zdravstvenem varstvu - ostalo je integralni del primarne zdravstvene nege in s tem primarnega zdravstvenega varstva. Izvaja se na pacientovem domu, v zdravstvenem domu, v lokalni skupnosti in na terenu. Nosilka zdravstvene nege je diplomirana medicinska sestra v patronažnem zdravstvenem varstvu, ki ugotavlja potrebe po zdravstveni negi, načrtuje intervencije zdravstvene nege, jih izvaja in vrednoti dosežene cilje. Je koordinatorica dela v negovalnem in zdravstvenem timu ter vez med posameznikom in njegovim osebnim zdravnikom. Izvaja obravnave posameznika, družine in lokalne skupnosti v stanju zdravja in blagostanja ter v stanju bolezni, poškodb, nezmožnosti, prizadetosti in nezaželenih stanj. Področja dela v patronažnem zdravstvenem varstvu so zdravstveno socialna obravnava posameznika, družine in skupnosti, zdravstvena nega nosečnice, otročnice, novorojenčka in dojenčka ter zdravstvena nega in oskrba pacienta na domu. (Vir: Aktivnosti zdravstvene nege v patronažnem varstvu, Železnik in sod., 2011)

**Navodilo:** Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva vedno evidentira Zdravstveno nego v patronažnem zdravstvenem varstvu – ostalo (1), razen, če na delovnem nalogu lečečega zdravnika ni zabeležena paliativna ali dolgotrajna zdravstvena nega.

#### **2. Paliativna zdravstvena nega:**

Paliativna oskrba (PO) je organiziran sistem storitev, ki izboljša kakovost življenja pacientov in njihovih družin s pomočjo aktivne celostne pomoči kronično neozdravljivo bolnim med boleznijo in v času žalovanja po smrti pacientov. Gre za aktivno medicinsko obravnavo, zdravstveno nego in obravnavo

psihičnih, socialnih in duhovnih težav in potreb. Združuje preventivo, akutno obravnavo in ne-akutno obravnavo. PO je sestavni del primarnega, sekundarnega in terciarnega zdravstvenega varstva in osnovna pravica vseh, ki tako kot druge pravice temelji na dostopnosti in enakosti. (Vir: Državni program paliativne oskrbe, MZ, april 2010)

**Paliativna zdravstvena nega** je posebno področje zdravstvene nege, ki temelji na značilnostih in ciljih paliativne oskrbe (PO), katere nepogrešljiv del je. Je celostna zdravstvena nega pacientov z napredujočo in neozdravljivo boleznijo. Za kakovostno izvajanje paliativne zdravstvene nege so poleg dodatnega strokovnega znanja potrebne ustrezne komunikacijske spretnosti, vedenjske in osebnostne lastnosti izvajalcev, ki so v skladu z značilnostmi paliativne oskrbe. (Vir: Državni program paliativne oskrbe, 2010, stran 7)

**Navodilo:** Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva obvezno in vedno evidentira paliativno zdravstveno nego (2) samo v primeru, če lečeči zdravnik to zabeleži na delovni nalog.

### 3. Dolgotrajna zdravstvena nega in oskrba<sup>2</sup>:

Opomba 3: Izbris definicije, ker se trenutno dolgotrajna nega in oskrba v patronažnem zdravstvenem varstvu ne izvaja.

#### **Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege PRI PACIENTU v patronažnem zdravstvenem varstvu**

S pomočjo določenih kriterijev želimo s kategorizacijo prikazati raven zahtevnosti in težavnosti zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu in raven obremenitve izvajalcev patronažnega zdravstvenega varstva. Zdravstveno nego pri pacientu tako razvrstimo v štiri kategorije zdravstvene nege. Prva kategorija je najmanj zahtevna, četrta pa najbolj. Oceni se potreba pacienta po pomoči izvajalca zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu, oziroma njegova samostojnost pri izvajanju samooskrbe. Za določitev kategorije se upošteva tudi porabo časa izvajalca patronažne zdravstvene nege pri obravnavi, število intervencij zdravstvene nege, obseg in težavnost intervencij zdravstvene nege ter frekvenca obiskov izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva

#### **Kriteriji za določitev kategorije zahtevnosti zdravstvene nege PRI PACIENTU v patronažnem zdravstvenem varstvu**

1. Zahtevnost posegov in intervencij pri posmezniku
2. Zdravstveno-vzgojne intervencije in učenje

<sup>2</sup>**Opomba:** S sprejetjem zakona o dolgotrajni oskrbi se bodo tako kriteriji, kot tudi definicija dolgotrajne zdravstvene nege in oskrbe, uskladili z zakonskimi merili. Do sprejetja zakona o dolgotrajni oskrbi (DO), dokončno oceno o DO poda lečeči zdravnik na delovnem nalogu. Izvajalec zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu pa zdravniku predstavi še oceno potreb po zdravstveni negi in dolžino obiskovanja izvajalca zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu (dlje kot 6 mesecev).

3. Samooskrba in samostojnost
4. Kontinuirana obravnava, koordinacija in sodelovanje z drugimi službami
5. Zdravstveno-vzgojno delo s svojci, negovalci ali skrbniki
6. Varnost posameznika in njegove okolice

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patронаžnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini

## KATEGORIJA I.

V I. kategorijo razvrstimo pacienta, pri katerem izvajalec patронаžnega zdravstvenega varstva izvaja krajše zdravstveno-vzgojno delo in ne izvaja negovalnih intervencij (posegov in postopkov). To je manj zahtevni patронаžni obisk, saj je pacient samostojen pri izvajanju osnovnih življenjskih aktivnostih in obvladuje svojo bolezen. Biva v varnem in urejenem okolju. V to kategorijo ni uvrščen pacient, pri katerem je potrebna koordinacija izvajalec patронаžnega zdravstvenega varstva s svojci, zanj pomembnimi drugimi ali strokovnimi sodelavci.

Primer:

- nadzor in utrjevanje znanja nad aplikacijo insulina,
- nadzor in utrjevanje znanja nad aplikacijo terapije subkutano,
- nadzor in utrjevanje znanja nad namestitvijo kompresije,
- nadzor in utrjevanje znanja nad jemanjem predpisane terapije,
- zdravstveno-vzgojno delo o pravilnem rokovanju z medicinsko tehničnimi pripomočki in pomoč pri urejanju e-dokumentacije.

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patронаžnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini.

## KATEGORIJA II.

V II. kategorijo razvrstimo pacienta, pri katerem izvajalec patронаžnega zdravstvenega varstva izvaja manj zahtevne negovalne intervencije ter pacientu posreduje nova znanja za obvladovanje bolezni ali krepitev, ohranitev in povrnitev zdravja. To je zahteven patронаžni obisk, saj je pacient odvisen v posameznih osnovnih življenjskih aktivnostih. Je dovzeten za zdravstveno-vzgojne nasvete, ki jih tudi upošteva. Pacient biva v urejenih socialno-ekonomskih razmerah. Družina ga podpira in sodeluje v procesu izvajanja patронаžne zdravstvene nege. V to kategorijo ne sodi pacient, pri katerem je izvajalec patронаžnega zdravstvenega varstva na podlagi ugotovljenih potreb in težav koordiniral z drugimi strokovnimi sodelavci.

Primer:

- aplikacija terapije subkutano ali intramuskularno,
- aplikacija kompresije,
- oskrba manjših akutnih ali kroničnih ran z manjšo količino porabljenega materiala,
- merjenje vitalnih funkcij,
- odvzem laboratorijskega materiala s pomočjo aparatov,

- zdravstveno-vzgojno delo, usmerjeno v obvladovanje bolezni in preprečevanje zapletov,
- zdravstveno-vzgojno delo z otročnico in novorojenčkom pri zadnjem obisku, kjer oba nimata zdravstvenih težav in je otročnica pri skrbi za otroka samostojna.

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini.

### KATEGORIJA III.

V III. kategorijo razvrstimo pacienta, pri katerem izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izvaja zahtevnejše negovalne intervencije in je pacient odvisen v večini osnovnih življenjskih aktivnostih. Stopnja prosvetljenosti je nižja, zato pacient potrebuje podporo, pomoč, motivacijo, opazovanje ali demonstracijo izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva. Pacient je dovzeten za zdravstveno-vzgojne nasvete, ki pa jih velikokrat ne zna ali ne zmore upoštevati. Družina ga podpira, a vedno težje v celoti prevzema skrb za obolelega družinskega člana. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva na podlagi ugotovljenih potreb in težav v obravnavo vključi druge strokovne sodelavce. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva pisno poroča o zdravstvenem stanju pacienta izbranemu osebnemu zdravniku.

Pri izvajanju preventivne dejavnosti (nosečnica, novorojenček, otročnica, dojenček, mali otrok in druge po preventivnem programu patronažnega zdravstvenega varstva) v III. kategorijo razvrstimo posameznike, pri katerih izvajamo zdravstveno-vzgojno delo s ciljem krepiti, ohraniti ali povrniti zdravje oziroma preprečevanje oziroma lajšanje bolezni. Dejavniki tveganja za razvoj bolezni niso prisotni.

Primer:

- menjava trajnega urinskega katetra,
- menjava stom (gastrostoma, traheostoma ),
- aspiracije,
- obsežnejši prevezi akutnih ali kroničnih ran,
- odvzem materiala za laboratorijsko preiskavo,
- aplikacija infuzije,
- obravnava paliativnega pacienta,
- obsežna obravnava posameznika v okviru preventivne dejavnosti, ki živi v
- urejenih socialno-ekonomskih razmerah in nima prisotnih dejavnikov tveganja za razvoj bolezni,
- obravnava pacienta, ki se ne odzove v preventivne nacionalne programe (DORA, ZORA, SVIT, ADM), živi v urejenih socialno-ekonomskih razmerah in se zaveda posledic neodzivnosti,
- vključitev Centra za socialno delo, Hospica, Rdečega križa...,
- zdravstveno-vzgojno delo z nosečnico, otročnico, novorojenčkom, dojenčkom, kjer so prisotne manjše ali večje zdravstvene težave, potreba po zdravstvenih intervencijah, koordinaciji in je mamica pri skrbi za otroka delno ali samostojna.

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini.

#### KATEGORIJA IV.

V IV. kategorijo razvrstimo pacienta, pri katerem izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izvaja najzahtevnejše negovalne intervencije in je pacient odvisen v vseh osnovnih življenjskih aktivnostih. Pacient potrebuje kontinuirano pomoč, podporo, nadzor in svetovanje izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva za obvladovanje bolezni in/ali preprečevanje bolezni. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izdajatelja delovnega naloga redno obvešča o zdravstvenem stanju pacienta v okviru patronažne zdravstvene nege in v obravnavo vključuje druge strokovne sodelavce. Zdravstveno-vzgojno delo je usmerjeno v družino, da bodo zmogli večje fizične in psihične obremenitve ob spopadanju z boleznijo, invalidnostjo ali umiranjem družinskega člana.

Pri izvajanju preventivne dejavnosti v IV. kategorijo razvrstimo pacienta, pri katerem izvajamo obsežno zdravstveno-vzgojno delo za krepitev, ohranitev ali povrnitev zdravja, preprečevanje in/ali poslabšanje bolezni. Na podlagi ugotovljenih potreb in težav vključimo zdravstvene ali druge strokovne sodelavce.

Primer:

- obravnava pacienta v zadnjem obdobju življenja,
- zelo obsežni prevezi več akutnih ali kroničnih ran z enormno količino porabljenega materiala,
- zahtevnejše negovalne intervencije, ki zahtevajo specialno znanje (npr. prebrizgavanje venske valvule, asistirana peritonealna dializa),
- obravnava pacienta v interdisciplinarnem timu,
- obravnava pacienta, ki nima podpore v družini in mu izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva ob izvedbi naročene negovalne intervencije pomaga pri urejanju pomoči na domu, dostavi hrane na dom,...
- obravnava pacienta, pri katerem na patronažnem obisku ugotovimo poslabšanje zdravstvenega stanja in je potrebna koordinacija z izbranim osebnim zdravnikom, nujno medicinsko pomočjo
- obravnava posameznika (v skladu s preventivnim programom patronažnega zdravstvenega varstva) v preventivni dejavnosti, ki živi v neurejenih socialno-ekonomskih razmerah in/ali ima prisotne dejavnike tveganja za razvoj bolezni in/ali je prisotna ena izmed oblik odvisnosti v družini in/ali je potrebna vključitev osebnega zdravnika ter interdisciplinarno obravnavo,
- obravnava pacienta, pri katerem na patronažnem obisku ugotovimo možnost, da se nad njim izvaja nasilje in je potrebna koordinacija z izbranim osebnim zdravnikom, centrom za socialno delo, policijo, idr.
- obravnava pacienta, ki se ne odzove v preventivne nacionalne programe (DORA, ZORA, SVIT, preventivno obravnavo v ambulantni družinske medicine), živi v slabih socialno-ekonomskih razmerah, ne zmore ali/in ne zna prevzeti skrb za lastno zdravje in potrebuje veliko pomoči, podpore in spodbude s strani izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva.

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patронаžnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini

### **Pravilo o poročanju kategorizacije ali ocena zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu**

Kategorizacija ali ocena zahtevnosti zdravstvene nege pri PACIENTU se za potrebe zdravstvene statistike (SZBO\_PATR), izvaja in **poroča ob vsakem stiku s pacientom.**

### **Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege DRUŽINE v patронаžnem zdravstvenem varstvu**

**Kriteriji za določitev kategorije zahtevnosti zdravstvene nege DRUŽINE v patронаžnem zdravstvenem varstvu:**

1. Prisotnost in obvladovanje bolezni v družini
2. Vključevanje podpornih služb
3. Funkcionalnost družine
4. Zdravstvena vzgojenost in prosvetljenost družinskih članov
5. Socialno-ekonomske razmere

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patронаžnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini.

S pomočjo določenih kriterijev želimo s kategorizacijo prikazati raven zahtevnosti in težavnosti patронаžne zdravstvene nege in raven obremenitve diplomirane medicinske sestre. Družino tako razvrstimo glede na potrebo po pomoči izvajalca patронаžnega zdravstvenega varstva, številu in obsegu intervencij ter po frekvenci obiskov izvajalca patронаžnega zdravstvenega varstva v 4 kategorije:

#### **KATEGORIJA I.**

V I. kategorijo razvrstimo družino, ki nima zdravstvenih in socialnih težav. Sem sodi družina, ki nima kroničnih bolezni, ima urejene socialno-ekonomske razmere in v družini prevladujejo razumevanje, podpora in spoštovanje. Izvajalec patронаžnega zdravstvenega varstva družini svetuje o krepitvi in ohranitvi zdravja ter preprečevanju bolezni.

Primer:

- Obravnava družine z novorojenčkom, ki živijo v urejenih socialno-ekonomskih razmerah in so dovzetni za nasvete Izvajalca patронаžnega zdravstvenega varstva.
- Obravnava družine z malim otrokom v prijetnem, ljubečem okolju.

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patронаžnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini.

## KATEGORIJA II.

V II. kategorijo razvrstimo družino, ki ima zdravstvene in/ali socialne probleme. Sem sodi družina, kjer je prisotna bolezen, invalidnost družinskega člana in/ali slabše socialno-ekonomske razmere, dejavniki tveganja za razvoj bolezni, razvade ali odvisnosti. Medosebni odnosi so okrnjeni. Družina potrebuje podporo in pomoč izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva pri soočanju in spoprijemanju nastale situacije v družini ter iskanju rešitev. Vključevanje podpornih služb ni potrebno.

Primer:

- Obravnava družine s kroničnim ali akutno bolnim pacientom ali oseba z invalidnostjo, ki slabše obvladuje svojo bolezen.
- Obravnava družine, kjer je slabša zdravstvena prosvetljenost družinskih članov (nesodelovanje v nacionalnih preventivnih programih SVIT, ZORA, DORA).
- Obravnava družine v slabših socialno-ekonomskih razmerah, dohodki družine še krijejo minimalne stroške preživetja.

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini.

## KATEGORIJA III.

V III. kategorijo razvrstimo družino, ki ima zdravstvene in socialne probleme. Sem sodi družina, kjer je prisotna nizka zdravstvena prosvetljenost in vzgojenost, bolezen, neurejeni medosebni odnosi, obsojanje, slabe stanovanjske razmere, nizki prihodki, nesodelovanje in izogibanje družinskih članov, oseba z invalidnostjo itd. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva družini s svojim delovanjem pomaga pri prepoznavanju in reševanju zdravstvenih in socialnih problemov. Na podlagi ugotovljenih potreb in težav vključi druge strokovne sodelavce.

Primer:

- Obravnava družine s kroničnim pacientom, invalidnostjo ali akutno obolelim in nenadnim izpadom dohodka.
- Obravnava družine, kjer obstaja sum na nasilje nad posameznikom, obolelim ali drugim družinskim članom.
- Obravnava družine, ki živi v neurejenih socialno-ekonomskih razmerah in je treba vključiti pristojni center za socialno delo in druge podporne službe.

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini

## KATEGORIJA IV.

V IV. Kategorijo razvrstimo družino, ki ima zdravstvene in socialne probleme. Sem sodi družina, kjer je prepoznana izjemno težka zdravstveno-socialna problematika in zahteva vključitev strokovnih sodelavcev oziroma interdisciplinarno obravnavo. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva družini svetuje v okviru njihovih sposobnosti, jih usmerja in redno koordinira z drugimi strokovnimi

sodelavci ter pisno poroča o svojih opažanjih v času obravnave družine.

Primer:

- Prisotnost težkih zdravstvenih težav in situacij v družini, ki močno ogrožajo dostojno življenje družine in njenih posameznikov.
- Sum na zlorabo v družini.
- Zanimanje družinskega člana.
- Nasilje v družini.

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini

### **Pravilo o poročanju kategorizacije ali ocena zahtevnosti zdravstvene nege družine**

Kategoriziranje ali ocena zahtevnosti zdravstvene nege DRUŽINE se za potrebe zdravstvene statistike (SZBO\_PATR) izvaja in poroča **samo v primeru, ko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva opravi patronažni namenski stik družine kot samostojnega subjekta obravnave.** Pri tem zabeleži vrsto opravljene storitve (VZS 2810 Patronažna namenska obravnava družine kot samostojnega subjekta obravnave) in obvezno določi stopnjo zahtevnosti zdravstvene nege pri družini – kategorijo.

Glej [Priloga 8](#): Kategorizacija zahtevnosti zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu in opis kriterijev za določitev zahtevnosti zdravstvene nege pri pacientu in družini

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva zabeleži **KATEGORIJA I**, ko ob patronažnem namenskem stiku družine kot samostojnega subjekta obravnave zabeleži VZS 2810 ter oceni, da družina potrebuje pri krepitvi in ohranjanju zdravja le svetovanje, motivacijo in poučevanje.

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva zabeleži **KATEGORIJA II**, ko ob patronažnem namenskem stiku družine kot samostojnega subjekta obravnave zabeleži VZS 2810 ter oceni, da družina potrebuje delno pomoč in podporo izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva pri reševanju nekaterih zdravstvenih in/ali socialnih problemov. Sem sodijo patronažni obiski družine, v katerih so slabši medsebojni odnosi, slabše finančne in bivalne razmere, razvade v družini, slabša zdravstveno vzgojna prosvetljenost, pomanjkljiv higiensko dietni režim in družine s kroničnim pacientom, ki slabše obvladujejo bolezen. Izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva spodbuja in usmerja družino k aktivnemu reševanju nastalih problemov. V družini izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva svetuje, poučuje, motivira, spodbuja, nadzira, demonstrira, itd.

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva zabeleži **KATEGORIJA III**, ko ob patronažnem namenskem stiku družine kot samostojnega subjekta obravnave zabeleži VZS 2810 ter oceni, da družina ali posameznik nima dovolj znanja in moči za reševanje nastalih problemov. V družini je lahko prisotna: nizka zdravstvena prosvetljenost, ne vodljivost, pasivnost, izogibanje odgovornosti družinskih članov pri reševanju zdravstvenih in/ali socialnih problemov, slabši stanovanjski pogoji, slabše finančno

stanje, konfliktna družinska situacija, zanemarjanje otrok ali starejših. Pri reševanju nastalih problemov se vključujejo tudi drugi strokovni sodelavci.

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva zabeleži **KATEGORIJA IV**, ko ob patronažnem namenskem stiku družine kot samostojnega subjekta obravnave zabeleži VZS 2810 ter oceni, da družina ali posameznik potrebujeta stalno pomoč, podporo in nadzor izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva pri reševanju vseh zdravstvenih in/ali socialnih problemov. Sem sodijo družine, pri katerih je prepoznavna izjemno težka zdravstvena in socialno-ekonomska problematika (zelo slabe stanovanjske razmere, nizka finančna sredstva, slabo psihofizično stanje posameznika ali družinskih članov, slaba zdravstvena prosvetljenost, zloraba in nasilje v družini, težka bolezen, slabi pogoji za izvajanje zdravstvene nege,...). Družina je stalno vključena v obravnavo izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva in ostalih strokovnih delavcev. Potrebne so večkratne koordinacije z drugimi službami in pisna poročanja o ugotovljenih stanjih in potrebah družine.

## DEFINICIJE IN OPIS PODATKOV

Nova metodološka navodila za spremljanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu so se s prenovo vsebinsko in oblikovno močno razširila.

Zaradi razsežnosti področja zunajbolnišničnih obravnav smo metodološka navodila za Spremljanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu razdelili na dva dela in sicer na SKUPNI DEL in t.i. REPEK.

V SKUPNEM DELU so predstavljeni podatki (od 1 do vključno 31 podatka), ki so skupni za vsa vsebinska področja SZBO in jih želimo zbirati v sistemu spremljanja zunajbolnišničnih obravnav. V skupnem delu so podatki smiselno povezani v zaključene sklope (Podatki o paketu, o zunajbolnišnični obravnavi, o izvajalcu, o pacientu in o stiku).

Drugi del metodološkega gradiva predstavljajo podatki (od vključno 35 podatka naprej), ki so specifični za patronažno zdravstveno varstvo. Zaradi ločljivosti in preglednosti smo ta del poimenovali REPEK. V teh metodoloških navodilih imamo tako Skupen repek – patronaža, kjer so podatki, ki jih želimo spremljati v patronažnem zdravstvenem varstvu ne glede na to ali je pacient posameznik ali družina in Repek posameznik, za katerega so značilni podatki, ki jih želimo spremljati na ravni posameznega pacienta in Repek družina, v katerem so tisti podatki, ki jih želimo spremljati na ravni gospodinjstva/družine.

Zahtevo po podatkih, ki so navedeni v repkih PATR sproži posamezna vrednost ali kombinacija vrednosti podatkov v SKUPNEM DELU (gl. [Tabela1](#)).

### [Podatki o paketu](#)

#### [Podatki o obravnavi](#)

[Identifikator obravnave](#)

[Podatki o izvajalcu](#)

[O obravnavi](#)

[Podatki o pacientu](#)

#### [Podatki o stiku](#)

[Časovna opredelitev](#)

[Podatki o nosilcu stika](#)

[Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev](#)

[Podatki o listinah](#)

#### [Skupen repek – patronaža](#)

[Podatek o izvajalcu – dodatno](#)

[Podatki o obravnavah v patronažnem zdravstvenem varstvu](#)

#### [Repek posameznik](#)

[Podatki otročnici, novorojenčku/dojenčku](#)

[Podatki o padcih pri starejših](#)

[Podatki o posamezniku](#)

#### [Repek gospodinjstvo/družina](#)

#### Pojasnilo opomb pri podatkih:

**Opomba:** Primerjava podatkov glede na zadnjo objavljeno verzijo v času pilotne izvedbe spremljanja PATR 2019.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi 2809-2829, 2831-2835.

**Opomba 3:** Spremembe v.1.1.

**Opomba 4:** Spremembe v.1.2.

**Opomba 5:** Spremembe v.1.3.

### Skupni del

#### Podatki o paketu

#### 1. ID PAKETA

**Zaloga vrednosti:** Dvanajstmestno celo število

**Format:** CHAR (12) – vsebina podatka je numerična

**Definicija:** ID paketa je enolična identifikacija paketa.

**Navodilo:** Številka ID paketa je sestavljena iz 5 mestne RIZDDZ oznake izvajalca in 7 mestne zaporedne številke dogodka, ki sledi. Generira jo aplikacija pri pošiljanju paketa.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 2. ID POP. PAKETA

**Zaloga vrednosti:** Dvanajstmestno celo število

**Format:** CHAR (12) – vsebina podatka je numerična

**Definicija:** ID popravljanega paketa je enolična identifikacija paketa.

**Navodilo:** Številka ID popravljanega paketa je sestavljena iz 5 mestne RIZDDZ oznake izvajalca in 7 mestne zaporedne številke, ki jo vodi izvajalec pri sebi.

Primer: 5.1.2015 smo dobili paket z oznako 005500000002. 6.1.2015 pa nam pošljejo paket z oznako 005500000010, ki je popravek paketa 005500000002. Podatek se izpolni, v kolikor ne gre za prvo pošiljanje paketa.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 3. DATUM ZAJEMA OD

**Zaloga vrednosti:** Veljavni datum LLLL-MM-DD

**Format:** DATE

**Definicija:** Začetni datum pošiljanja dogodkov (obravnave/stiki, prijave).

**Navodilo:** Zapiše se datum prvega dne v mesecu, za katerega se pošiljajo podatki.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 4. DATUM ZAJEMA DO

**Zaloga vrednosti:** Veljavni datum LLLL-MM-DD

**Format:** DATE

**Definicija:** Končni datum pošiljanja dogodkov (obravnave/stiki, prijave).

**Navodilo:** Zapiše se datum zadnjega dne v mesecu, za katerega se podatki pošiljajo.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 5. ŠTEVILO ZAPISOV

**Zaloga vrednosti:** Celo število

**Format:** NUM (5)

**Definicija:** Število zapisov predstavlja število dogodkov (obravnave/stiki, prijave) pri enem izvajalcu v enem časovnem obdobju.

**Navodilo:** Zapiše se število preštetih dogodkov (med 1 in 99.999).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 6. TIP DOGODKA

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Tip dogodka

- 1 Obravnava individualnega pacienta
- 2 Interventna prijava za PNB po zakonu (skupine 1,2,3)
- 4 Obravnava skupine

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Tip dogodka pomeni oznako za vrsto obravnave in način poročanja o zdravstveni storitvi.

**Navodilo:** Za vsebinsko področje SZBO\_PATR - Patronažno zdravstveno varstvo se vedno izbere vrednost 1 Obravnava individualnega pacienta, če gre za obravnavo posameznika ali družine (Patronažna namenska obravnava družine kot samostojnega subjekta obravnave).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 7. VSEBINSKO PODROČJE

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Vsebinsko področje

**Format:** CHAR (10)

**Definicija:** Vsebinsko področje je področje, za katerega se preko sistema poročanja SZBO zbirajo dodatni specifični podatki.

**Navodilo:** Zapiše se eno izmed kratkih oznak vsebinskega področja. V primeru patronažnega zdravstvenega varstva se zapiše oznaka SZBO\_PATR.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### Podatki o obravnavi

#### Identifikator obravnave

## 8. ID OBRAVNAVE SZBO

**Opomba:** Dopolnjeno navodilo.

**Zaloga vrednosti:** štiridesetmestno celo število

**Format:** CHAR (40)

**Definicija:** ID obravnave je enolična identifikacija obravnave.

**Navodilo:** Številka ID obravnave je sestavljena po naslednjem ključu:

- 1-5 – 5-mestna RIZDDZ (BPI) številka izvajalca (podatek [Oznaka izvajalca](#); vpis krajših šifer z vodilnimi ničlami) +
- 6-8 – 3-mestna RIZDDZ (BPI) številka lokacije (podatek [Šifra lokacije](#)) vpis krajših šifer z vodilnimi ničlami) +
- 9–40 – 32-mestna številka, ki je sestavlja ID pacienta + ID Obravnave oz. karkoli, le da posamezni izvajalec zagotovi enolično vrednost teh 32 znakov v vsakem poročanem zapisu.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## Podatki o izvajalcu

### 9. OZNAKA IZVAJALCA

**Zaloga vrednosti:** RIZDDZ – številka izvajalca

**Format:** CHAR (5) – vsebina podatka je numerična

**Definicija:** Oznaka izvajalca je številka izvajalca iz RIZDDZ, kjer je potekal stik.

**Navodilo:** Vpiše se številka podrejene ravni oz. osnovne ravni izvajalca, kjer je potekal stik, po šifrantu baze podatkov RIZDDZ vzpostavljene pri NIJZ.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### 10. ŠIFRA LOKACIJE

**Zaloga vrednosti:** Šifrant RIZDDZ (polje številka lokacije)

**Format:** CHAR (3) – vsebina podatka je numerična

**Definicija:** Enolična identifikacijska številka lokacije izvajalca v RIZDDZ.

**Navodilo:** Zapiše se tromestna številka lokacije (iz šifranta Lokacije v RIZDDZ), na kateri deluje vrsta zdravstvene dejavnosti, ki je obravnavala pacienta ob posameznem stiku. Krajše šifre se vpisuje z vodilnimi ničlami.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### 11. VRSTA in PODVRSTA ZDRAVSTVENE DEJAVNOSTI (VZD) 1. in 2. raven

*Opomba: Nova verzija šifranta.*

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Vrste zdravstvene dejavnosti (VZD)

**Format:** CHAR (6)

**Definicija:** Vrsta zdravstvene dejavnosti je oznaka vrste in podvrste zdravstvene dejavnosti, v kateri je potekala obravnava pacienta.

**Navodilo:** Skladno s šifrantom Vrste zdravstvene dejavnosti se vpiše šestmestna oznaka, ki označuje vrsto in podvrsto (prvo in drugo raven) zdravstvene dejavnosti, v skladu z zgoraj opisano definicijo. Če opravlja zdravnik dejavnosti na primarni in na sekundarni ravni, mora podatke zbirati in poročati ločeno glede na vrsto zdravstvene dejavnosti, ki je definirana s koncesijo in/ali pogodbo s plačnikom zdravstvenih storitev. Vpišemo tisto šifro vrste in podvrste zdravstvene dejavnosti izvajalca, ki izhaja iz koncesije zdravnika oziroma iz pogodbe z ZZS.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## O obravnavi

### 12. RAZLOG OBRAVNAVE (ZZZS)

**Opomba:** Poenotenje naziva šifranta.

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Razlogi obravnave - za obračun (ZZZS, šifrant 10.1)

- 1 Bolezen (vključuje tudi preventivo)
- 2 Poškodba izven dela
- 3 Poklicna bolezen
- 4 Poškodba pri delu
- 5 Poškodba po tretji osebi izven dela

**Format:** NUM (2)

**Definicija:** Razlog obravnave je opredelitev razloga za obisk pri izvajalcu zdravstvene dejavnosti oziroma opredelitev razloga za napotitev pacienta v nadaljno zdravstveno obravnavo.

**Navodilo:** Izbere se ena vrednost. V primeru obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu je mogoča samo vrednost 1-Bolezen (vključuje tudi preventivo).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** NE

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### 13. VSEBINA OBRAVNAVE (ZZZS)

**Zaloga vrednosti:** Vsebina obravnave (ZZZS šifrant 12)

- 1 Diagnoza (100% OZZ za zdravljenje in rehabilitacijo iz 23. člena ZZVZZ)
- 2 Nujna medicinska pomoč (100% OZZ)
- 3 Nujno zdravljenje in neodložljive zdravstvene storitve (23. in 25. člen ZZVZZ)
- 4 Nosečnost, porod, kontracepcija (100% OZZ)
- 5 Dajalci tkiv (100% OZZ)
- 6 Obvezno cepljenje (100% OZZ)
- 7 Nega na domu in zdravljenje na domu (100% OZZ)
- 8 Patronažni obisk (100% OZZ)
- 9 Preventiva (100% OZZ)
- 10 Paliativna oskrba (Sklep o določitvi odstotka vrednosti zdrav. storitev, ki se zagotavljajo v OZZ)
- 0 Drugo (Sklep o določitvi odstotka vrednosti zdravstvenih storitev, ki se zagotavljajo v OZZ)

**Format:** NUM (2)

**Definicija:** Vsebino obravnave po šifrantu 12 definira ZZZS.

**Navodilo:** Podatek se prepiše iz informacijskega sistema izvajalca po ZZZS šifrantu 12 (Vsebina obravnave). Izbere se ena vrednost. Podatek se uskladi s poročanjem na ZZZS.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 14. TIP PLAČNIKA

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Tip plačnika

- 1 Obvezno zavarovanje
- 2 Samoplačnik
- 3 Prostovoljno zavarovanje
- 4 Konvencija
- 5 Proračun (države, regije, občine)
- 6 Neprofitne institucije (nevladne organizacije)
- 7 Podjetja, korporacije
- 9 Drugo

**Format:** NUM (1)

**Navodilo:** Vedno, ko je plačnik ZZZS (ne glede na to, kolikšen je delež doplačil z naslova PZZ ali pacienta), pošlje plačnik 1 - OZZ (ali konvencija, če gre za tujca). Kadar so na obravnavi samo samoplačnike storitve pa 2 - samoplačnik.

Vrednost 4 - Konvencija vključuje Evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja (EHIC – European Health Insurance Card), socialne in druge bilateralne sporazume Republike Slovenije s tretjimi državami o kritju stroškov zdravstvene oskrbe tujih državljanov.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### Podatki o pacientu

#### 15. ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA (EMŠO)

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Veljavni EMŠO

**Format:** CHAR (13)

**Definicija:** Enotna matična številka (EMŠO) občana je 13-mestna slovenska matična številka pacienta.

**Navodilo:** V polje se vpiše 13-mestno slovensko matično številko občana.

Pri tujcih, ki imajo slovensko EMŠO, se polje obvezno izpolni. Vsak pacient, ki ima za državo stalnega bivališča ([Država oz. regija stalnega prebivališča](#)) označeno Slovenija, mora imeti izpolnjeno polje. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

**Le izjemoma, če pacient nima nobene od dveh identifikacijskih števil** (niti Enotne matične številke občana niti Zdravstvene številke npr. tujci ali novorojenčki), se namesto EMŠO vpiše nadomestna

identifikacijska številka. Kot nadomestna identifikacijska številka pacienta v zunajbolnišnični obravnavi se vpisuje 13-mestna oznaka v formatu DDMMLLLRSPPII, kjer predstavlja:

- 1 DDMMLLL – dan, mesec in leto rojstva pacienta,
- 2 R – oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, ... L, T) iz šifranta Občina – regija,
- 3 S – spol (1-M, 2-Ž, 3-nedoločljiv, 9-neznano),
- 4 PP – prvi dve črki priimka,
- 5 II – prvi dve črki imena.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolni pri storitvah VZS, ki so vezane na posameznika ([Priloga 2](#)).

Kadar izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva obravnava družino, oziroma opravi NAMENSKI PATRONAŽNI STIK z družino in zabeleži vrsto opravljene storitve: VZS 2810 Patronažna namenska obravnava družine kot samostojnega subjekta obravnave, se izpolni podatek EMŠO nosilca gospodinjstva in vse podatke v repku gospodinjstvo/družina.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

## 16. ZDRAVSTVENA ŠTEVILKA (ZZS ŠTEVILKA ZAVEZANCA)

**Zaloga vrednosti:** Veljavna ZZS številka zavarovane osebe

**Format:** CHAR (9) – vsebina podatka je numerična

**Definicija:** ZZS številka zavarovane osebe je 9-mestna številka, ki jo je pacientu dodelil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS).

**Navodilo:** V polje se vpiše 9-mestno številko, ki jo je pacientu dodelil Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS). Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

**Dodatno pojasnilo:** Pri obravnavah, kjer so storitve VZS vezane na posameznika ([Priloga 2](#)), in ki imajo pri podatku Tip plačnika ([Tip plačnika](#)) oznako 1, je polje obvezno. Če pacient te številke nima (npr. novorojenčki, pacienti brez zdravstvenega zavarovanja, tujci), se polje izpolni z ničlami.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

## 17. SPOL

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Spol

- 1 Moški
- 2 Ženski
- 3 Nedoločljiv
- 9 Neznano

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Spol je biološki spol pacienta.

**Navodilo:** Vpiše se oznaka spola po šifrantu. Nedoločljiv spol se lahko uporabi v obravnavi novorojencev. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolni pri storitvah VZS, ki so vezane na posameznika ([Priloga 2](#)).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

## 18. DATUM ROJSTVA

**Zaloga vrednosti:** Veljavni datum LLLL-MM-DD

**Format:** DATE

**Definicija:** Datum rojstva je datum, ko se je pacient rodil.

**Navodilo:** Vpiše se leto, mesec in dan rojstva (LLLL-MM-DD). Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolni pri storitvah VZS, ki so vezane na posameznika ([Priloga 2](#)).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

## 19. DRŽAVA STALNEGA PREBIVALIŠČA

**Opomba 3:** Nova verzija šifranta držav sveta in drugih ozemelj.

**Zaloga vrednosti:** Šifrant držav in drugih ozemelj (ISO 3166, 2021)

**Format:** CHAR (3)

**Definicija:** Država stalnega prebivališča je država, v kateri ima pacient stalno prebivališče. Stalno prebivališče je po definiciji iz Zakona o prijavi prebivališča (ZPPreb) "naselje, kjer se posameznik naseli z namenom, da v njem stalno prebiva, ker je to naselje središče njegovih življenjskih interesov, to pa se presoja na podlagi njegovih poklicnih, ekonomskih, socialnih in drugih vezi, ki kažejo, da med posameznikom in naseljem, kjer živi, dejansko obstajajo tesne in trajne povezave".

**Navodilo:** Vpiše se tromestna koda države stalnega prebivališča pacienta po šifrantu držav in drugih ozemelj. Šifrant ima tri mesta z vodilno ničlo. Če podatek o državi ni znan, se vpiše 999 – Nerazvrščeno. Koda države je obvezno levo poravnana.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolni pri storitvah VZS, ki so vezane na posameznika ([Priloga 2](#)).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** NE

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 20. OBČINA OBIČAJNEGA PREBIVALIŠČA

**Zaloga vrednosti:** Šifrant občine regije NIJZ (vir Šifrant občin Geodetske uprave RS)

**Format:** CHAR (3) – vsebina podatka je numerična

**Definicija:** Občina običajnega bivališča je občina, kjer ima pacient običajno prebivališče, ki v primeru Slovenije vključuje stalno ali začasno prebivališče.

**Navodilo:** Zapiše se občina običajnega bivališča pacienta po zadnjem veljavnem šifrantu občine regije NIJZ. Kadar ima pacient prijavljeno začasno prebivališče, se v polje Občina običajnega prebivališča vpiše pacientovo začasno prebivališče; kadar pa ima pacient prijavljeno zgolj stalno prebivališče, se v polje Občina običajnega prebivališča vpiše pacientovo stalno prebivališče. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS. Pri tujcih, ki imajo običajno prebivališče v Sloveniji, se polje izpolni v skladu z navodili. Pri pacientih, ki nimajo prijavljenega običajnega bivališča v Sloveniji (tujci in slovenski državljani, ki živijo v tujini), se polje izpolni z 000.

**Opomba:** Ta oznaka občine ni tista, ki sestavlja registrsko številko zavezanca za prispevek.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolni pri storitvah VZS, ki so vezane na posameznika ([Priloga 2](#)).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

## 21. DRŽAVLJANSTVO

**Opomba 3:** Nova verzija šifranta držav sveta in drugih ozemelj.

**Zaloga vrednosti:** Šifrant držav in drugih ozemelj (ISO 3166, 2021)

**Format:** CHAR (3)

**Definicija:** Državljanstvo pomeni stalno pravno razmerje določene osebe do države, ki posamezniku priznava poseben pravni status. Državljanstvo Republike Slovenije oseba pridobi po rodu; z rojstvom na območju Slovenije, če sta oče in mati neznana ali ni znano njuno državljanstvo ali pa sta brez državljanstva; z naturalizacijo, to je s sprejemom v državljanstvo na podlagi prošnje; po mednarodni pogodbi (vir: [SURS](#)).

**Navodilo:** Vpiše se tromestna koda države po šifrantu držav in drugih ozemelj. Osnovna šifra ima tri mesta z vodilno ničlo. Za slovensko državljanstvo se izbere koda 705. Če podatek o državljanstvu ni znan, se vpiše 999 Nerazvrščeno.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolni pri storitvah VZS, ki so vezane na posameznika ([Priloga 2](#)).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** NE

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 22. PODLAGA ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Podlaga zavarovanja (ZZZS, šifrant 25) z dodatnimi kodami: 000000 plačnik ni ZZZS

**Format:** CHAR (6)

**Definicija:** Podlaga za zdravstveno zavarovanje je oblika medsebojnega razmerja med uporabnikom zdravstvenega varstva in zavezancem za plačilo njegovega zdravljenja i.e. zdravstvene obravnave.

**Navodilo:** Šifra podlage za zdravstveno zavarovanje se prepíše iz kartice zdravstvenega zavarovanja (šestmestna šifra). Vpiše se oblika medsebojnega razmerja med uporabnikom zdravstvenega varstva in zavezancem za plačilo njegovega zdravljenja. Prva tri mesta kode predstavljajo podlago nosilca zavarovanja, druga tri mesta pa podlago zavarovanja družinskega člana. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

Za paciente, pri katerih plačnik ni ZZZS, se v polje vpiše 000000.

Za begunce se uporabi koda iz šifranta 032000.

Za novorojenčke, ki še nimajo kartice zdravstvenega zavarovanja, se vpiše »podlaga starša« +077 (da je novorojenček se vidi iz razlike med datumom rojstva in datumom stika (npr. 28 dni)).

Za novorojenčke mater, pri katerih plačnik ni ZZZS, se v polje vpiše 000000. Za novorojenčke begunce se vpiše kodo 032077 (da je novorojenček se vidi iz razlike med datumom rojstva in datumom stika).

V kolikor polje ostane prazno, privzamemo, da podatek ni znan.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolni pri storitvah VZS, ki so vezane na posameznika ([Priloga 2](#)).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on -line sistem

**Podatki o stiku**

### Časovna opredelitev

## 23. DATUM STIKA

**Zaloga vrednosti:** Veljavni datum LLLL-MM-DD

**Format:** DATE

**Definicija:** Datum stika se vpiše pri vsakem stiku med pacientom in izvajalcem.

**Navodilo:** Vsak stik se začne in konča isti dan, praviloma v obdobju enega ordinacijskega časa v eni vrsti zdravstvene dejavnosti. Datum stika mora vsebovati celotni datum (na primer 2014-10-13). Vpiše se datum, ko se je začela obravnava pacienta ali družine s strani izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 24. URA PRIHODA

**Opomba:** Dopolnjeno dodatno pojasnilo.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Veljavna ura UUMM

**Format:** TIME (4)

**Definicija:** Ura prihoda je ura začetka obravnave.

**Navodilo:** Pri vsebinskem področju (SZBO\_PATR) se polja izpolnijo s podatkom o uri in minutah prihoda izvajalca zdravstvene dejavnosti k pacientu oziroma družini v obliki UUMM. V primeru obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu pomeni ura prihoda točen čas, ko je izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva prišel na obravnavo pacienta oz. družine.

**Dodatno pojasnilo:** Poročanje ure prihoda je potrebno pri vseh tistih stikih, ki zahtevajo večkratni kontakt izvajalca zdravstvene nege s pacientom ali z družino v istem dnevu, ne glede na to, ali so bili stiki opravljeni v živo ali na daljavo, kot E-posvet (npr. VZS 2826 E-posvet, VZS 2815 Patronažna obravnava pacienta zaradi aplikacije zdravil (infuzija, inzulin, nadzor nad jemanjem zdravil, idr.), VZS 2812 patronažna obravnava pacienta s pooperativno, akutno ali kronično rano, VZS 2814 Patronažna obravnava pacienta s trajnim urinskim katetrom – v primeru, da zjutraj zamenja kateter, popoldan pa pacienta obišče, ker se je kateter zamašil, idr.). Poročanje ure prihoda je potrebno tudi v primeru, ko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva v istem dnevu opravi stike z različnimi člani istega gospodinjstva

**Kontrola:** NE

**Obvezno:** NE

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### *Podatki o nosilcu stika*

## 25. PODATKI O NOSILCU STIKA (ZDR. DELAVCU/ZDR. SODELAVCU)

**Zaloga vrednosti:** RIZDDZ – številka zdravstvenega delavca/sodelavca

**Format:** NUM (7)

**Definicija:** Vpiše se šifra nosilca stika. Glej poglavje [Definicije konceptov](#).

**Navodilo:** Beleži se številka RIZDDZ nosilca stika.

Če gre za stik z izvajalcem patronažnega zdravstvenega varstva, se vpiše šifra izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## Podatki o diagnozi in vrsti zdravstvenih storitev

### 26. DIAGNOZA (do 5)

**Opomba:** Dopolnjeno dodatno pojasnilo.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Opomba 3:** Nova verzija klasifikacije MKB-10-AM, verzija 11

**Opomba 4:** Omilitev vpisa diagnoz za VZS 2823, 2834 in 2835. Spremenjeno navodilo

**Zaloga vrednosti:** MKB -10-AM (verzija 11)

**Format:** CHAR (5)

**Definicija:** Glej poglavje [Definicije konceptov](#).

**Navodilo:** Zabeleži se zgolj tiste kode bolezni in stanj, ki jih ob enem stiku ugotovi oz. obravnava zdravnik (zdravstveni delavec). Ne zabeleži se druga prisotna stanja, ki ob stiku niso bila obravnavana. Zabeleži se lahko več diagnoz (do 5). Diagnoze se vpisujejo brez pik.

#### Dodatno pojasnilo:

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva samo prepíše šifro ali več šifer medicinskih diagnoz MKB-10-AM (verzija 11) iz delovnega naloga, ki so razlog patronažne obravnave pacienta. Podatek Diagnoza se zabeleži le v primeru izvajanja obravnave po naročilu (delovnem nalogu) zdravnika.

V primeru obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu, za katere ima izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva delovni nalog lečечеega zdravnika, izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva z delovnega naloga prepíše podatek Diagnoza in podatek Kronična bolezen, diagnoza, če jo je lečечи zdravnik na delovni nalog zapisal, ter zabeleži opravljene storitve (VZS) v sklopu patronažne obravnave pacienta.

Podatek se izpolni pri storitvah VZS navedenih v [Prilogi 2](#).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### 27. ZUNANJI VZROK POŠKODBE ali ZASTRUPITVE (do 3)

Podatek se trenutno ne poroča.

### 28. KRONIČNA BOLEZEN, DIAGNOZA (do 5)

**Opomba:** Dopolnjeno dodatno pojasnilo, spremenjena obveznost.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Opomba 3:** Nova verzija klasifikacije MKB-10-AM, verzija 11

**Opomba 4:** Omilitev vpisa diagnoz za VZS 2834 in 2835. Spremenjeno navodilo. Spremenjen pogoj.

**Zaloga vrednosti:** MKB -10-AM (verzija 11)

**Format:** CHAR (5)

**Definicija:** Glej poglavje [Definicije konceptov](#).

**Navodilo:** Nosilec obravnave glede na informacije, ki so mu na voljo, opredeli, ali je posamezno stanje, vpisano pri spremenljivki Diagnoza, kronično ali ne. **Vpiše se samo tista diagnoza kronične bolezni,**

**zaradi katere je bil pacient obravnavan v okviru stika in je vpisa pri podatku Diagnoza (1 do 5).** V primeru, da je v podatku Diagnoza zabeležena kronična bolezen, je potrebno enako diagnozo vnesti tudi pri podatku Kronična bolezen, diagnoza.

**Dodatno pojasnilo:** Ob beleženju storitve VZS 2834 Preventivne patronažne obravnave pacienta s kroničnim obolenjem-daljša in VZS 2835 Preventivne patronažne obravnave pacienta s kroničnim obolenjem-krajša izvajalec vpiše diagnozo samo v primeru, da je v okviru priprave na obisk pridobil informacijo o potrjeni medicinski diagnozi kronične bolezni. **Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva vpiše kot prvo diagnozo kronične bolezni tisto, zaradi katere je bil pacient obravnavan v okviru stika.** Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva medicinsko diagnozo za pregled lahko pridobi od lečečega zdravnika oziroma jo prepíše iz medicinske dokumentacije. Če te možnosti nima podatka o diagnozi ne zapiše.

V primeru obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu, za katere ima izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva delovni nalog lečečega zdravnika, izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva z delovnega naloga prepíše podatek Diagnoza in podatek Kronična bolezen, diagnoza, če jo je lečeči zdravnik na delovni nalog zapisal, ter zabeleži opravljene storitve (VZS) v sklopu patronažne obravnave pacienta.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** NE

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 29. VRSTE ZDRAVSTVENIH STORITEV (VZS) (do 5)

**Opomba:** Nova verzija šifrant, v celoti zamenjane šifre VZS za PATR.

**Zaloga vrednosti:** Šifrant VZS

**Format:** CHAR (5)

**Definicija:** Glej [Definicije konceptov](#).

**Navodilo:** Vpiše se šifra vrste zdravstvene storitve, opravljene v okviru stika. V okviru stika se vpisujejo samo tiste šifre Vrste zdravstvenih storitev, ki so bile opravljene v času enega stika. Možno je vpisati do 5 storitev. ***Praviloma se kot prvo storitev vedno zabeleži tisto storitev, ki je napisana na delovnem nalogu ali katere izvedba je bila glavni razlog za obravnavo pacienta.***

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## Podatki o listinah

### 30. IZDANE LISTINE (do 10)

**Opomba:** Dopolnjeno dodatno pojasnilo, nova verzija šifrant.

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Vrste listin - Vrste listin OZZ (ZZZS) z dodatnimi kodami NIJZ 55 Obvestilo (izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva) o ugotovljenem stanju

58 Obvestilo osebnemu/ga zdravniku/ka

99 Ni listine

**Format:** NUM (2)

**Definicija:** Izdane listine so dokumenti, ki jih ob zaključku stika izda nosilec stika.

**Navodilo:** Šifrant Vrste listin je v osnovi šifrant ZZZS Vrste listin OZZ, ki so mu dodane NIJZ vrednosti od številke 50 naprej. Pri vsebinskem področju SZBO\_PATR so pri izdanih listinah mogoče naslednje vrednosti: 55 - Obvestilo (izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva) o ugotovljenem stanju, 58 - Obvestilo osebnemu/ga zdravniku/ka, 99 - Ni listine. Obvezen je vsaj eden podatek.

**Dodatno navodilo:** Dokument 55, je obvestilo, ki ga na osnovi ugotovitev zapiše izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva in ga posreduje ustreznemu deležniku, kot na primer: CSZ, VVO, policija, šola, delovna organizacija, psiholog, idr..

Dokument 58, je pisno obvestilo izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva, ki ga na osnovi ugotovitev posreduje lečečemu zdravniku,

Podatek 99 pomeni, da izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva v sklopu obravnave ni prepoznal potrebe po izdaji obvestila.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### 31. PREJETE LISTINE

**Opomba:** Dopolnjeno dodatno pojasnilo, nova verzija šifranta.

**Zaloga vrednosti:** šifrant Vrste listin - šifrant Vrste listin OZZ (ZZZS) z dodatnimi kodami NIJZ

2 Delovni nalog

55 Obvestilo (izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva) o ugotovljenem stanju

56 Obvestilo izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva s strani drugih deležnikov

99 Ni listine

**Format:** NUM (2)

**Definicija:** Prejete listine so dokumenti, ki jih nosilec stika lahko prejme pred oziroma ob začetku stika.

**Navodilo:** Zabeleži se ena vrednost.

Šifrant Vrste listin je v osnovi šifrant ZZZS Vrste listin OZZ, ki so mu dodane NIJZ vrednosti od številke 50 naprej.

**Dodatno navodilo:** Delovni nalog (DN) 2: DN izda lečeči zdravnik in zabeleži vrsto zdravstvene storitve, ki jo mora izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izvesti pri pacientu. Lečeči zdravnik na DN zabeležiti tudi ali sodi obravnava pacienta pod paliativno (1) ali pod dolgotrajno patronažno zdravstveno nego (2). Prav tako lečeči zdravnik na delovni nalog zapiše medicinsko diagnozo (do 5) pacienta in posebej kronično diagnozo (do 5) pacienta.

Dokument 55: Obvestilo izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva, ki ga dobi od drugega izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva

Dokument 56: Obvestilo izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva s strani drugih deležnikov dobi izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva od drugih deležnikov (bolnišnice, porodnišnice,

zdravstveni domovi, centri za socialno delo, vrtci, šole, nevladneorganizacije, policija, sosedge, idr.) o potrebi po obravnavi pacienta/družine, ki je lahko v ustni ali pisni obliki.

Pri vsebinskem področju SZBO\_PATR so pri prejetih listinah mogoče naslednje vrednosti:

2 - Delovni nalog, 55 - Obvestilo (izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva) o ugotovljenem stanju, 56 - Obvestilo **izvajalcu patronažnega zdravstvenega varstva** s strani drugih deležnikov, 99 - Ni listine.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_SKUP

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## Skupen repek – patronaža

### Podatek o izvajalcu - dodatno

#### 35. POKLICNA SKUPINA

**Opomba:** Podatek se pridobi iz registra RIZDDZ.

Podatek se ne poroča.

#### 36. OBČINA IZVAJANJA STORITVE

**Zaloga vrednosti:** Šifrant občine regije NIJZ (vir Šifrant občin Geodetske uprave RS)

**Format:** CHAR (3) – vsebina podatka je numerična

**Definicija:** Občina izvajanja storitve je občina, kjer zdravstveni delavec oz. zdravstveni sodelavec opravi storitev.

**Navodilo:** Vpiše se občina izvajanja storitve po zadnjem veljavnem šifrantu občine regije NIJZ.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### Podatki o zdravstveni negi v patronažnem zdravstvenem varstvu

#### 37. NEGOVALNA DIAGNOZA V ZDRAVSTVENI NEGI V PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU (do 5)

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Šifrant negovalnih diagnoz (NANDA 2018-2020)

**Format:** CHAR (5) – vsebina podatka je numerična

**Navodilo:** Vpiše se šifra negovalne diagnoze (nnnnn). Izpolni se vsaj eden od petih podatkov. Podatek se NE izpolni v primeru, če stik s pacientom (vezano na VZS 2827 – 2830) ni mogoč (pri podatku 44. ni označen podatek 1).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

**Opomba:** Podatka 38. in 39. sta vsebinsko premeščena v sklop Repek gospodinjstvo/družina.

#### 40. VRSTA POSEBNEGA PODROČJA PZV

Opomba: Spremenjen naziv podatka in naziv šifrant.

**Opomba 3:** Dolgotrajna zdravstvena nega → Izbris dodatnega pojasnila in vrednosti 3 v šifrantu Dolgotrajna zdravstvena nega!

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Vrsta PZV

- 1 Zdravstvena nega v patronažnem zdravstvenem varstvu - ostalo
- 2 Paliativna zdravstvena nega
- 3 ~~Dolgotrajna zdravstvena nega~~

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Vrsta posebnega področja patronažnega zdravstvenega varstva je zdravstvena nega, ki sodi v sklop PZN, vendar se zaradi specifičnega spremljanja vrste zdravstvenih storitev, ki so sestavni del obravnave pacienta na domu, prikazuje ločeno. Tako pri dolgotrajni zdravstveni negi kot pri paliativni zdravstveni negi se v kontinuirano obravnavo posameznika vključujejo vsi člani negovalnega tima patronažnega zdravstvenega varstva.

Dodatna pojasnila in definicije so opisane v poglavju [Definicije konceptov](#).

**Navodilo:** Označi se ena vrednost.

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva evidentira vse izvedene intervencije zdravstvene nege pod paliativno zdravstveno nego (vrednost 2) le v primeru, če je zdravnik na delovnem nalogu opredelil, da gre pri pacientu za paliativno obravnavo.

V primeru, da obravnava pacienta ni bila v sklopu paliativne ali dolgotrajne zdravstvene nege, izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva zabeleži Zdravstveno nego v patronažnem zdravstvenem varstvu - ostalo (vrednost 1).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** DA

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### ***Repek posameznik***

#### ***Podatki o otročnici, novorojenčku/dojenčku***

#### 41. EMŠO matere

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Veljavni EMŠO

**Format:** CHAR (13)

**Definicija:** Enotna matična številka občana je 13-mestna slovenska matična številka matere novorojenčka/otročnice.

**Navodilo:** V polje se vpiše 13-mestno slovensko matično številko občana.

Pri tujcih, ki imajo slovensko EMŠO, se polje obvezno izpolni. Vsak pacient, ki ima za državo stalnega bivališča ([Država oz. regija stalnega prebivališča](#)) označeno Slovenija, mora imeti izpolnjeno polje. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

**Le izjemoma, če pacient nima nobene od dveh identifikacijskih števil** (niti Enotne matične številke občana niti Zdravstvene številke npr. tujci ali novorojenčki), se namesto EMŠO vpiše nadomestna identifikacijska številka. Kot nadomestna identifikacijska številka pacienta v zunajbolnišnični obravnavi se vpisuje 13-mestna oznaka v formatu DDMMLLLRSPPII, kjer predstavlja:

- 1 DDMMLLL – dan, mesec in leto rojstva pacienta,
- 2 R – oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, ... L, T) iz šifranta Občina – regija,
- 3 S – spol (1-M, 2-Ž, 3-nedoločljiv, 9-neznano),
- 4 PP – prvi dve črki priimka,
- 5 II – prvi dve črki imena.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolni pri storitvah VZS, ki so vezane na patronažno obravnavo novorojenčka/dojenčka – VZS 2830 in VZS 2829). Če mati ni prisotna ob obisku patronažne medicinske sestre zaradi hospitalizacije, smrti ali drugih razlogov, (Pri podatku 44 vrednost 4, 5, 9), se podatek izpolni z 9999999999999.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

## 42. EMŠO otroka (do 5)

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Veljavni EMŠO

**Format:** CHAR (13)

**Definicija:** Enotna matična številka občana je 13-mestna slovenska matična številka novorojenčka/dojenčka.

**Navodilo:** V polje se vpiše 13-mestno slovensko matično številko občana.

Pri tujcih, ki imajo slovensko EMŠO, se polje obvezno izpolni. Vsak pacient, ki ima za državo stalnega bivališča ([Država oz. regija stalnega prebivališča](#)) označeno Slovenija, mora imeti izpolnjeno polje. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

**Le izjemoma, če pacient nima nobene od dveh identifikacijskih števil** (niti Enotne matične številke občana niti Zdravstvene številke npr. tujci ali novorojenčki), se namesto EMŠO vpiše nadomestna identifikacijska številka. Kot nadomestna identifikacijska številka pacienta v zunajbolnišnični obravnavi se vpiše 13-mestna oznaka v formatu DDMMLLLRSPPII, kjer predstavlja:

- 6 DDMMLLL – dan, mesec in leto rojstva pacienta,
- 7 R – oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, ... L, T) iz šifranta Občina – regija,
- 8 S – spol (1-M, 2-Ž, 3-nedoločljiv, 9-neznano),
- 9 PP – prvi dve črki priimka,
- 10 II – prvi dve črki imena.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolni pri storitvah VZS, ki so vezane na patronažno obravnavo otročnice –VZS 2827 in VZS 2828). Izpolni se vsaj eden od petih podatkov, v primeru dvojčkov se izpolnita dva, v primeru trojčkov trije podatki itn. Če otrok ni prisoten ob obisku patronažne medicinske sestre zaradi hospitalizacije, smrti ali drugih razlogov, (pripodatku 44 vrednost 4,5,9), se podatek izpolni z 9999999999999.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti, on-line sistem

#### 43. DATUM PORODA

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo.

**Zaloga vrednosti:** Veljavni datum: LLLL-MM-DD

**Format:** DATE

**Definicija:** Datum poroda je datum, ko se je zgodil porod.

**Navodilo:** Vpiše se leto, mesec, dan poroda (LLLL-MM-DD).

**Dodatno pojasnilo:** Datum poroda se vpiše le v primeru, da je Zaporedje stika z otročnico »1 – prva redna preventivna obravnava« in če je stik s pacientom mogoč (podatek 44 je 1).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 44. STIK S PACIENTOM

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Stik s pacientom

- 1 Stik je mogoč
- 2 Ne želijo stikov z izvajalci PZV
- 3 Preselitev
- 4 Hospitalizacija
- 5 Smrt
- 9 Drugo

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva zabeleži, da je stik s pacientom/družino omogočen, oziroma navede razlog, zakaj do stika ni prišlo.

**Navodilo:** Vpiše se razlog, zakaj do stika s pacientom (otročnico ali novorojenčkom/dojenčkom,...) je/ni prišlo.

**Dodatno pojasnilo:** V primeru, da je stik s pacientom mogoč, se zabeleži vrednost 1. Vrednosti 2-9 se zabeležijo v primeru, ko izvajalec stika s pacientom (otročnica, novorojenček/dojenček) ne more izvesti (VZS 2827 – 2830). V tem primeru se nadaljnji zapis pacienta zaključí.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 60. ZAPOREDJE STIKA Z OTROČNICO

**Opomba:** Nov podatek.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Zaporedje stika z otročnico

- 1 Prva redna preventivna obravnava (prvi teden po odpustu)
- 2 Druga redna preventivna obravnava (najmanj 4 do največ 6 tednov po porodu)
- 3 Prva dodatna preventivna obravnava
- 4 Druga dodatna preventivna obravnava

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Zaporedje stika z otročnico je zaporedna preventivna patronažna obravnava otročnice.

**Navodilo:** Vpiše se vrednost iz šifranta. Pri vsaki otročnici sta predvideni prva in druga redna preventivna obravnava. Pri otročnicah s povečanim tveganjem za depresijo (pozitivni EPDS test) pa tudi prva in druga dodatna preventivna obravnava.

**Dodatno pojasnilo:** Zaporedje stika z otročnico se vpiše le v primeru patronažne obravnave otročnice VZS 2827, 2828, ne glede na stik s pacientom.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 61. ZAPOREDJE STIKA Z NOVOROJENČKOM/DOJENČKOM

**Opomba:** Nov podatek.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Zaporedje stika z novorojenčkom/dojenčkom

- 1 Prva redna preventivna obravnava (v 24-ih urah po odpustu)
- 2 Druga redna preventivna obravnava (prvi do drugi teden po odpustu)
- 3 Tretja redna preventivna obravnava (drugi teden po odpustu)
- 4 Četrta redna preventivna obravnava (tretji teden po odpustu)
- 5 Peta redna preventivna obravnava (v starosti od najmanj 4 do največ 5 mesecev)
- 6 Šesta redna preventivna obravnava (v starosti od najmanj 10 do največ 11 mesecev)
- 7 Prva dodatna preventivna obravnava
- 8 Druga dodatna preventivna obravnava
- 9 Tretja dodatna preventivna obravnava

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Zaporedje stika z novorojenčkom/dojenčkom je zaporedna preventivna patronažna obravnava otroka.

**Navodilo:** Vpiše se vrednost iz šifranta. Pri vsakem novorojenčku oziroma dojenčku je do prvega leta starosti predvidenih šest preventivnih obravnav. Kadar so v družini prisotni kriteriji ranljivosti pa tudi tri dodatne preventivne obravnave.

**Dodatno pojasnilo:** Zaporedje stika z novorojenčkom/dojenčkom se vpiše le v primeru patronažne obravnave novorojenčka oziroma dojenčka (VZS 2830, 2829) in ne glede na stik s pacientom.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 45. DATUM ODPUSTA IZ PORODNIŠNICE/BOLNIŠNICE

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo.

**Zaloga vrednosti:** Veljavni datum LLLL-MM-DD

**Format:** DATE

**Definicija:** Datum odpusta je datum, ko je bila oseba (otročnica ali novorojenček) formalno odpuščena iz porodnišnice ali bolnišnice.

**Navodilo:** Vpiše se leto, mesec, dan odpusta otročnice ali novorojenčka iz porodnišnice ali bolnišnice (LLLL-MM-DD).

**Dodatno pojasnilo:** Datum odpusta se vpiše le v primeru, če je podatek Zaporedje stika z otročnico »1 -prva redna preventivna obravnava« oziroma, da je podatek Zaporedje stika z novorojenčkom/dojenčkom »1 – prve redna preventivna obravnava« in ko je stik s pacientom mogoč (podatek 44 je 1).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 46. DATUM PRIJAVE IZVAJALCU PZV

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo, naziv podatka.

**Zaloga vrednosti:** Veljavni datum LLLL-MM-DD

**Format:** DATE

**Definicija:** Datum prijave izvajalcu PZV je datum, ko je bil izvajalec PZV **obveščen**, da je otročnica ali novorojenček formalno odpuščen iz porodnišnice ali bolnišnice, bodisi s strani porodnišnice, otročnice, svojca.

**Navodilo:** Vpiše se leto, mesec, dan prijave izvajalcu PZV (LLLL-MM-DD).

**Dodatno pojasnilo:** Datum odpusta iz porodnišnice ali bolnišnice se vpiše le v primeru, da je podatek Zaporedje stika z otročnico »1 -prva redna preventivna obravnava« oziroma, da je podatek Zaporedje stika z novorojenčkom/dojenčkom »1 – prve redna preventivna obravnava« in ko je stik s pacientom mogoč (podatek 44 je 1).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 47. PRIJAVITELJ

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo in naziv šifranta.

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Prijavitelj PZV

- 1 Porodnišnica
- 2 Otročnica/svojci
- 3 Drugo

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Prijavitelj je lahko oseba ali institucija, ki sporoči, da je otročnica ali novorojenček formalno odpuščen domov.

**Navodilo:** Z namenom, da se opravi obisk se vpiše, kdo je sporočil v PZV, da je otročnica ali novorojenček odpuščen domov.

**Dodatna pojasnila:** Podatek se zabeleži le v primeru, ko je podatek Zaporedje stika z otročnico »1-prva redna preventivna obravnava« oziroma, da je podatek Zaporedje stika z novorojenčkom / dojenčkom »1–prve redna preventivna obravnava« in ko je stik s pacientom mogoč (podatek 44 je 1).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 48. KRITERIJI RANLJIVOSTI (do 6)

**Opomba:** Spremenjen šifrant, dodatno pojasnilo.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

##### **Zaloga vrednosti:** Šifrant Kriteriji ranljivosti 1

###### Otročnica

1. Starost manj kot 20 let
2. Priseljenska (v Sloveniji manj kot 1 leto oziroma se ne sporazumeva v slovenskem jeziku)
3. Ženska, ki ni nikoli obiskovala Priprave na porod in starševstvo
4. Ženska s posebnimi potrebami (slepa, slabovidna, gluha, gibalno ovirana, ...)
5. Ženska z učnimi težavami, ne pismena, duševno manj razvita (končana ali nedokončana največ osnovna šola ali šola s prilagojenim programom,...)
6. Ženska s kronično boleznijo ali drugimi bolezenskimi stanji, ki vplivajo na možnost skrbi zase in novorojenčka
7. Ženska z boleznijo zasvojenosti (nedovoljene droge, alkohol, psihotropna zdravila in druge oblike)
8. Ženska z drugo znano duševno boleznijo (shizofrenija, bipolarna motnja, depresija, generalizirana anksiozna motnja, idr.)
9. Ženska s pozitivnim rezultatom na presejalnem testu za poporodno depresijo (rezultat EPDS 10 ali več)
10. Ženska z drugimi težavami v duševnem zdravju
11. Ženska, ki ni uspela vzpostaviti dojenja, oziroma je prenehala dojiti prej kot 6 tednov poporodu

###### Otrok

12. Nedonošenček rojen pred 37. tednom gestacije
13. Otrok z nizko porodno težo ob terminu - zahiranček (< 2500 g pri 37.tednih gestacije ali večjoziroma ustrezna diagnoza)
14. Otrok s prirojeno anomalijo, kronično boleznijo ali trajno prizadetostjo (genetske bolezni, cerebralnaparaliza, ...)
15. Izrazitejšje težave pri dojenju zaradi otrokovih zdravstvenih posebnosti

###### Družina

16. Družina v hudi socialno-ekonomski stiski (prejemniki denarne socialne pomoči, prejemniki pomoči RK, Karitas, ZPM in drugih nevladnih organizacij,...)
17. Neustrezni bivalni pogoji (elektrika,voda, ogrevanje, vlaga, prenatrpanost)
18. Ženska, ki ni v partnerski zvezi in nima druge ustrezne socialne opore
19. Partner z boleznijo zasvojenosti ali drugo neurejeno duševno boleznijo
20. Nasilje v družini (že znana situacija ali sum na nasilje v družini)
21. Nedavna smrt družinskega člana ali huda bolezen v družini
22. Oče ali drug družinski član, ki skrbi za dojenčka (npr. zaradi bolezni ali smrti matere)

###### Krajši

23. Zakasnelo celjenje popka (pordel, zagnojen popek,...)
24. Zlatenica oziroma sum na zlatenico
25. Težave pri vzpostavljanju dojenja oz. pri dojenju pri otroku brez zdravstvenih posebnosti
26. Ne pridobivanje na teži

99. Ni zaznati nobenih kriterijev ranljivosti.

**Format:** NUM (2)

**Definicija:** Zaznani kriteriji ranljivosti pri posameznem obisku **družine z novorojenčkom/dojenčkom**.

**Navodilo:** Vpiše se vrednost iz šifranta.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek »Kriteriji ranljivosti« se vpiše le v primeru, da ima podatek Zaporedje stika z novorojenčkom/dojenčkom (61) vrednost 1 do 6 (1 - Prva redna preventivna obravnava (v 24-ih urah

po odpustu), 2 - Druga redna preventivna obravnava (prvi do drugi teden po odpustu), 3 - Tretja redna preventivna obravnava (drugi teden po odpustu); 4 - Četrta redna preventivna obravnava (tretji teden po odpustu), 5 - Peta redna preventivna obravnava (v starosti od najmanj 4 do največ 5 mesecev), 6 - Šesta redna preventivna obravnava (v starosti od najmanj 10 do največ 11 mesecev)).

Podatek »Kriteriji ranljivosti« se vpišejo le v primeru patronažne obravnave novorojenčka VZS 2830, 2829 in ko je stik s pacientom mogoč (podatek 44 je 1). Podatek se vpiše, ko **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** ob prvem ali nadaljnjem stiku zazna kriterije ranljivosti in po svoji presoji zabeleži eno ali več vrednosti (do 6) kriterijev za identifikacijo ranljivosti pri posamezniku/družini po šifrantu. V primeru, da pri pacientu in družini ni zaznani nobenih kriterijev ranljivosti, se označi vrednost 99.

Podatek po šifrantu se izpolni, ko **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** med obravnavo pacienta s kriteriji za identifikacijo ranljivosti pri posamezniku/družini prepozna problem vezane na mater oz. novorojenčka/dojenčka ali družino.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 49. PRESEJANJE GLEDE POČUTJA

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo.

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Presejanje glede počutja

- 1 Ni narejeno
- 2 Oba odgovora negativna
- 3 Vsaj en odgovor pozitiven

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Opravljeno presejanje na depresijo po porodu z uporabo dveh Whooleyjevih vprašanj: ***(Ali ste se v zadnjem mesecu pogosto počutili potrto, depresivno ali brezupno? Ali ste se v zadnjem mesecu pogosto počeli stvari brez pravega zanimanja ali zadovoljstva?)***

**Navodilo:** Izbere se vrednost iz šifranta.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek »Presejanje glede počutja« se vpiše le v primeru, da je podatek Zaporedje stika z novorojenčkom/dojenčkom »3 -tretja redna preventivna obravnava novorojenčka (drugi teden po odpustu)« in ko je stik s pacientom mogoč (podatek 44 je 1).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 50. REZULTAT EPDS

**Opomba 3:** Spremenjeno dodatno pojasnilo in pogoj pri kontroli.

**Zaloga vrednosti:** število

Možne so vrednosti od 0 - 30 in vrednost 99 – Ni narejeno.

**Format:** CHAR (2)

**Definicija:** Vpiše se rezultat Edinburškega presejalnega vprašalnika ([Priloga 10: Edinburški vprašalnik](#)), ki ga izpolni otročnica, izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva pa izvede točkovanje.

**Navodilo:** Vpiše se lahko vrednost 0 – 30 oz. 99 v primeru, da rezultat EPDS ni znan oz. vprašalnik ni izpolnjen s strani izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek »Rezultat EPDS« se vpiše v dveh primerih:

1. če je pri podatku »Presejanje glede počutja« zabeležen odgovor »3 -Vsaj en odgovor pozitiven« (podatek 49 je 3) in je stik s pacientom mogoč (podatek 44 je 1) in ima vrednost Zaporedje stika z novorojenčkom 3 - Tretja redna preventivna obravnava (drugi teden po odpustu) (podatek 61 je 3) ali
2. če je podatek Zaporedje stika z otročnico »2 - Druga redna preventivna obravnava (najmanj 4 do največ 6 tednov po porodu)« (podatek 60 je 2) in je stik s pacientom mogoč (podatek 44 je 1).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 51. DOJENJE

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo.

**Zaloga vrednosti:** šifrant Dojenje DA/NE

- 1 DA, polno
- 2 DELNO
- 3 NE

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Dojenje **ob dopolnjenem 4. mesecu** otrokove starosti in **ob dopolnjenem 10. mesecu** otrokove starosti.

**Navodilo:** Vpiše se odgovor na vprašanje ali je bil otrok na dan, ko je dopolnil štiri mesece še polno dojen in ali je otrok na dan ko je dopolnil deset mesecev še dojen. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva povpraša mamo o dojenju na dan, ko je otrok dopolnil 4 oz. 10 mesecev in ne na dan obravnave.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek o dojenju se vpiše le v primeru da je podatek Zaporedje stika z novorojenčkom/dojenčkom »5 Peta redna preventivna obravnava (v starosti od najmanj 4 do največ 5 mesecev) ali 6 Šesta redna preventivna obravnava (v starosti od najmanj 10 do največ 11 mesecev)« in je stik s pacientom mogoč (Podatek 44 je 1).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 52. RAZLOG NEDOJENJA/NE POLNEGA DOJENJA

**Opomba:** Spremenjeno dodatno pojasnilo, naziv podatka.

**Zaloga vrednosti:** šifrant Razlog nedojenja

- 1 Mati nima dovolj mleka
- 2 Bolezen matere
- 3 Bolezen otroka, hospitalizacija, slabo napredovanje otroka
- 4 Otrok šel v varstvo
- 5 Mati ne želi dojiti
- 9 Drugo

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Razlog nedojenja ali ne polnega dojenja **ob dopolnjenem 4. mesecu** otrokove starosti in razlog nedojenja **ob 10. mesecu** otrokove starosti.

**Navodilo:** Vpiše se razlog prenehanja polnega dojenja oziroma dojenja.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek o razlogu za nedojenje se vpiše le v primeru, ko je pri podatku Dojenje izbran odgovor 2 DELNO ali 3 NE.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### *Podatki o padcih pri starejših*

## 63. OCENA TVEGANJA ZA PADCE

**Opomba:** Nov podatek.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Opomba 3:** Sprememba obveznosti- napaka se spremeni v opozorilo.

**Zaloga vrednosti:** 0-14

**Format:** NUM (2)

**Definicija:** Svetovna zdravstvena organizacija opredeljuje padec kot dogodek, ki se konča tako, da oseba nehote obleži na tleh. Vzrok za padec je običajno kompleksna kombinacija bioloških, vedenjskih dejavnikov in dejavnikov fizičnega ter socialno-ekonomskega okolja. Merilno orodje za ugotavljanje prisotnih dejavnikov tveganja za padce je v slovenščino preveden in za slovenske razmere kulturološko prirejen STEADI vprašalnik za oceno tveganja za padce (CDC, 2021).

**Navodilo:** Podatek o oceni tveganja za padce se beleži pri vseh osebah, starejših od 65 let v okviru preventivne obravnave starejše osebe (VZS 2833) in preventivne obravnave kroničnega pacienta - daljše (VZS 2834) domačem okolju. Vpiše se doseženo število točk iz vprašalnika *Ocena tveganja za padce* (vprašalnik za oceno tveganja za padce je objavljen v katalogu informacij PV). Izvajalec

patronažnega zdravstvenega varstva skupaj s starejšo osebo izpolni vprašalnik, na katerem se odgovor na vprašanje z DA ovrednoti z 1 točko (izjema sta vprašanje 1 in 2, kjer je odgovor z DA ovrednoten z 2 točkama). Oseba, ki na vprašalniku doseže rezultat  $\geq 4$  točke ima tveganje za padec.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO – opozorilo.

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 64. ŠTEVILO SAMOPOROČANIH PADCEV V ZADNJEM LETU

**Opomba:** Nov podatek.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** 0-9

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Padec se opredeljuje kot dogodek, ki se konča tako, da oseba nehote obleži na tleh (WHO, 2007) oz. kot nepričakovan dogodek, ko oseba pade na tla z višjega ali istega nivoja (MKF, WHO, 1977). V Sloveniji se pogosto uporablja definicija, sprejeta s konsenzom delovne skupine AHA.SI projekta (Aktivno in zdravo staranje za aktivno in zdravo starost), ki opisuje padec kot nenadno, nepričakovano, nehoteno, nenadzorovano in neusklajeno zrušenje na tla, ki se pripeti zaradi fizioloških ali okoljskih vzrokov in se konča s poškodbo ali brez nje (Voljč, 2010).

**Navodilo:** Podatek o oceni tveganja za padce se beleži pri vseh osebah, starejših od 65 let v okviru preventivne obravnave starejše osebe (VZS 2833) in preventivne obravnave kroničnega pacienta - daljše (VZS 2834) domačem okolju. Vpiše se število samoporočanih padcev preiskovane osebe v zadnjem letu.

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva po presejalnem protokolu za padce vsako osebo vpraša ali je v preteklem letu padla. V kolikor je odgovor pritrdilen, jo vpraša tudi po številu padcev in morebitnih poškodbah ob padcu.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 65. ŠTEVILO SAMOPOROČANIH PADCEV S POŠKODBO V ZADNJEM LETU

**Opomba:** Nov podatek.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** 0-9

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Enako kot pri podatku 64 št. samoporočanih padcev v zadnjem letu.

**Navodilo:** Podatek o oceni tveganja za padce se beleži pri vseh osebah, starejših od 65 let v okviru preventivne obravnave starejše osebe (VZS 2833) in preventivne obravnave kroničnega pacienta -

daljše (VZS 2834) domačem okolju. Vpiše se število samoporočanih padcev, pri katerih se je preiskovana oseba v zadnjem letu poškodovala in je potrebovala zdravniško pomoč.

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva po presejalnem protokolu za padce vsako osebo vpraša ali je v preteklem letu padla. V kolikor je odgovor pritrdilen, jo vpraša tudi po številu padcev in morebitnih poškodbah ob padcu.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 66. OCENA HOJE, MOČI IN RAVNOTEŽJA: ČASOVNO MERJENI VSTANI IN POJDI TEST

**Opomba:** Nov podatek.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Opomba 3:** Dopolnjeno navodilo, glede neizvajanja testa.

**Zaloga vrednosti:** 00,0-99,9 - kjer vrednost 0 pomeni, da test ni bil izveden

**Format:** NUM (3,1)

**Definicija:** Časovno merjeni vstani in pojdi test je preprosta, hitro izvedljiva in široko uporabna ocena osnovne premičnosti, ki vključuje vsakodnevne gibe, kot so vstajanje s stola, hojo, obrat in usedanje na stol. Je pogosto uporabljeno merilno orodje za ugotavljanje bioloških dejavnikov tveganja za padec (Podsiadlo, Richardson, 1991; Jakovljevič, 2012).

**Navodilo:** Podatek o oceni tveganja za padce se beleži pri vseh osebah, starejših od 65 let v okviru preventivne obravnave starejše osebe (VZS 2833) in preventivne obravnave kroničnega pacienta - daljše (VZS 2834) domačem okolju. Vpiše še rezultat Časovno merjenega vstani in pojdi testa v sekundah (na eno decimalno mesto natančno, npr. 05,9 sekund).

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva pri vseh preiskovanih osebah izvede Časovno merjeni vstani in pojdi test (protokol za izvedbo testa je dosegljiv v katalogu informacij PV).

Starejša oseba lahko izvajanje testa zavrne, če se ne želi testirati zaradi osebnih razlogov. Test se ne izvede tudi na podlagi strokovne presoje izvajalke, kadar se ocenjuje, da lahko izvedba testa kritično poslabša zdravstveno ali duševno stanje starejše osebe. V teh primerih se zabeleži vrednost 0.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 67. OCENA DRUGIH DEJAVNIKOV TVEGANJA ZA PADCE (do 8)

**Opomba:** Nov podatek.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Ocena dejavnikov tveganja za padce

- 1 Zgodovina padcev
- 2 Identifikacija zdravil, ki povečajo tveganje za padce
- 3 Ocena varnosti doma z uporabo »Seznama za preverjanje varnosti doma«
- 4 Meritev ortostatskega krvnega tlaka (leže in stoje)
- 5 Napotitev k družinskemu zdravniku na oceno vida
- 6 Pregled stopal in obutve
- 7 Ocena vnosa vitamina D
- 8 Identifikacija sočasnih bolezni (npr. depresije, osteoporoze...)

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Padci največkrat nastanejo zaradi kompleksne kombinacije in interakcije različnih dejavnikov tveganja, med katerimi ločimo biološke dejavnike (starost, spol, mišični status, motnje vida, in sluha, prisposodnost kronične bolezni), vedenjske dejavnike (polifarmacija, neprimerna obutev, tvegano pitje alkohola, pomanjkanje telesne dejavnosti), okoljske dejavnike (neprimerna gradnja stavb, poškodovana in drseča tla, pomanjkljiva razsvetljava, preproge) in socioekonomske dejavnike tveganja (pomanjkanje socialnih stikov, nižja stopnja izobrazbe in prihodka, slabša dostopnost do zdravstvenih in socialnih storitev) (WHO,2021).

**Navodilo:** Podatek o oceni tveganja za padce se beleži pri vseh osebah, starejših od 65 let v okviru preventivne obravnave starejše osebe (VZS 2833) in preventivne obravnave kroničnega pacienta - daljše (VZS 2834) domačem okolju. Označi se ena ali več vrednosti. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva označi dejavnike tveganja za padce, ki jih je ocenila sama ali je za pridobitev ocene dejavnika tveganja pacienta napotila k drugemu zdravstvenemu delavcu.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 68. UKREPI ZA ZMANJŠANJE TVEGANJA ZA PADCE (do 10)

**Opomba:** Nov podatek.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi. Dopolnjen naziv (do 10)

**Opomba 4:** Dopolnitev definicije.

**Zaloga vrednosti:** šifrant Ukrepi - padci

### 1 TELESNA DEJAVNOST:

- 1.1 Svetovanje za telesno dejavnost za krepitev zdravja.
- 1.2 Povečanje celokupne telesne dejavnosti (preprečevanje dolgotrajnega sedenja, promocija aktivnega življenjskega sloga, povečanje števila dnevnih korakov).
- 1.3 Izvajanje vadbe za preprečevanje padcev 2-3 krat tedensko.
- 1.4 Napotitev na individualno pogovorno uro k DFT v ZVC/CKZ.
- 1.5 Obisk DFT na domu starejše osebe in predpis individualiziranega vadbenega programa.

### 2 PRILAGODITEV DOMAČEGA OKOLJA:

- 2.1 Svetovanje o varnosti doma in prilagoditvah v domačem okolju.
- 2.2 Napotitev k delovnemu terapevtu.

### 3 PREHRANA:

3.1 Prehransko svetovanje.

3.2 Presejanje na podhranjenost.

4 NAPOTITEV NA PREGLED K DRUŽINSKEMU ZDRAVNIKU:

4.1 Optimizacija zdravil, ki povečajo tveganje za padce.

4.2 Obvladovanje ortostatske hipotenzije.

4.3 Optimizacija vida, pregled pri okulistu.

4.4 Ureditev težav s stopali.

4.5 Dodajanje vitamina D.

4.6 Optimizacija zdravljenja sočasnih bolezni.

**Format:** CHAR (4)

**Definicija:** Glede na pridobljeno oceno tveganja za padce in oceno dejavnikov tveganja osebo obravnavamo na načine, ki so opredeljeni z algoritmom presejanja, ocene in ukrepov. Multifaktorialne in multikomponentne intervencije so dokazano najučinkovitejše pri zmanjševanju tveganja in števila padcev (WHO, 2021). Zadnje globalne smernice za preprečevanje padcev (Montero Odasso et al., 2022) pri osebah z visokim tveganjem za padce priporočajo uvedbo minimalno 2 ukrepov za preprečevanje padcev, med katerimi naj bo nujno ukrep s področja telesne dejavnosti in pregled in morebitna ureditev predpisanih zdravil, ki povečajo tveganje za padec.

**Navodilo:** Podatek o oceni tveganja za padce se beleži pri vseh osebah, starejših od 65 let v okviru preventivne obravnave starejše osebe (VZS 2833) in preventivne obravnave kroničnega pacienta - daljše (VZS 2834) domačem okolju. Označi se en ali več ukrepov po presejanju in oceni dejavnike tveganja, v dogovoru s preiskovano osebo izbere priporočene ukrepe skladno s cilji individualnega načrta ukrepanja za zmanjšanje tveganja za padce.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

### Podatki o posamezniku

#### 53. ZDRAVSTVENO-SOCIALNI PROBLEMI PACIENTA (do 10)

**Opomba:** Nov šifrant, spremenjena definicija in navodilo, dodana opomba.

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Zdravstveno-socialni problemi posameznika

**Format:** CHAR (4)

**Definicija:** Prepoznani zdravstveno-socialni problemi pri pacientu so del celostne obravnave posameznika. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva skuša s pomočjo kriterijev za prepoznavo zdravstveno-socialnih problemov pri posamezniku, odkriti dejavnike, ki vplivajo na posameznika in njegovo delovanje. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva na podlagi ugotovljenih problemov načrtuje aktivnosti, ki pripomorejo k njihovem reševanju. Pri tem se povezuje z ustreznimi strokovnjaki na vseh ravneh zdravstvene dejavnosti in izven zdravstva ter koordinira obravnavo.

**Kriteriji za identifikacijo zdravstveno-socialnega problema pri posamezniku so opredeljeni v Šifrantu Zdravstveno-socialni problem posameznika (Priloga 9a).**

**Navodilo:** Označi se vsaj ena vrednost.

Vpiše se šifra Kriterijev za identifikacijo ranljivosti pri posamezniku, ki opredeljujejo zdravstveno-socialni problem pri posamezniku. Šifra po šifrantu se vpiše s piko (na primer- 4.2 Socialna izključenost).

Označi se lahko eno ali več vrednosti Kriterijev za identifikacijo ranljivosti pri posamezniku (do 10) po šifrantu.

Ko **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** prvič prepozna zdravstveno-socialni problem pacienta, tako v primeru preventivnega ali kurativnega stika s pacientom, lahko po svoji presoji zabeleži eno ali več vrednosti (do 10) Kriterijev za identifikacijo pri posamezniku po šifrantu.

V primeru, da pri pacientu ni ugotovljenih zdravstveno-socialnih problemov, označi vrednost 0.

Podatek po šifrantu se izpolni, ko **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** med obravnavo pacienta s kriteriji za identifikacijo ranljivosti pri posamezniku prepozna zdravstveno-socialni problem vezan na posameznika ([Priloga2](#)).

**Opomba:** V primeru odkritih zdravstveno-socialnih problemov jih izvajalec patronažne dejavnosti zabeleži v predpisano dokumentacijo.

V kolikor je za njihovo reševanje potrebno vključevanje drugih deležnikov, jih s tem seznaniti in jim posreduje poročilo.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 54. RAZLOG ZA KONEC OBRAVNAVE PACIENTA V PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU (do 2)

**Opomba:** Spremenjeno navodilo.

**Opomba 3:** Spremenjena obveznost .

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Razlog za konec obravnave v patronažnem zdravstvenem varstvu

1. Uspešno rešen negovalni problem pri kurativni obravnavi
2. Obravnava pacienta na domu zaključena zaradi smrti pacienta
3. Preselitev pacienta v drug kraj
4. Preselitev pacienta v zavod – dom starejših občanov, hospic
5. Odhod pacienta v bolnišnico
6. Obravnava se nadaljuje
7. Konec preventivne obravnave zaradi določil pravilnika in pravil ZZS za izvajanje preventivnih obiskov za področje patronažnega zdravstvenega varstva
8. Zdravstveno-socialna obravnava posameznika je zaključena
9. Drugo

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Razlog za konec obravnave pacienta v patronažnem zdravstvenem varstvu je natančno opredeljen razlog, zakaj je izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva zaključil z obiskovanjem pacienta na domu. Obravnave pacienta v patronažnem zdravstvenem varstvu zaključijo, ker je bil uspešno rešen negovalni problem, zaradi smrti pacienta, preselitve pacienta v drug kraj, preselitve pacienta v zavod – dom starejših občanov, odhoda pacienta v bolnišnico ipd. Razlog za konec preventivne obravnave v patronažnem zdravstvenem varstvu je v skladu s Pravilnikom za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni in Navodili za izvajanje, beleženje in obračunavanje storitev v patronažnem zdravstvenem varstvu, kjer je število preventivnih obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu natančno opredeljeno.

**Navodilo:** Označi se vsaj ena vrednost.

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva ob zadnjem kurativnem stiku zabeleži razlog, zakaj je zaključil z obravnavami pri dotičnem pacientu na domu (1-5).

Če izvajanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu še ni zaključeno, izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva označi vrednost 6 - Obravnava se nadaljuje. V primeru, ko je bil pri pacientu **prepoznan zdravstveno-socialni problem** in se aktivnosti v zvezi z reševanjem prepoznane problematike nadaljujejo, se označi vrednost 6- Obravnava se nadaljuje.

V primeru zaključka preventivne obravnave **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** označi vrednost 7, ko je izpolnjena kvota preventivnih obiskov, ki jih določata Pravilnik za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni<sup>3</sup> in Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. V primeru, ko je bil pri pacientu uspešno rešen zdravstveno-socialni problem, se označi vrednost 8- Zdravstveno-socialna obravnava posameznika je zaključena.

Podatek se izpolni pri storitvah vezanih na obravnavo pacienta ([Priloga 2](#)). Izpolni se vsaj eden od dveh podatkov.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** NE

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 55. KATEGORIZACIJA PACIENTA V ZDRAVSTVENI NEGI V PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU

**Opomba:** Dodana opomba, spremenjen naziv šifranta.

**Opomba 3:** Spremenjena definicija in navodilo.

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Kategorizacija pacienta v PZV

- 1 KATEGORIJA I
- 2 KATEGORIJA II
- 3 KATEGORIJA III
- 4 KATEGORIJA IV

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Razvrstitev pacienta glede na potrebo po pomoči izvajalca zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu, samostojnost pri izvajanju samooskrbe, porabi časa izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva pri obravnavi, število intervencij zdravstvene nege, obseg in težavnost intervencij zdravstvene nege ter frekvenco obiskov izvajalca zdravstvene nege v patronažnem zdravstvenem varstvu. ***Za potrebe spremljanja statističnih podatkov na nivoju države izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva določi kategorizacijo pacienta ob vsakem stiku s pacientom.***

**Kriteriji določitve kategorije pacienta v zdravstveni negi v patronažnem zdravstvenem varstvu, so opisani v poglavju [Definicije konceptov](#).**

**Navodilo:** Označi se ena vrednost.

<sup>3</sup>Vir: Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije št. 19, 1998 s spremembami in dopolnitvami.

Podatek se izpolni pri storitvah (VZS) vezanih na posameznika ([Priloga 2](#)).

**Opomba:** Razvrstitev pacienta glede na potrebo po pomoči izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva, samostojnost pri izvajanju samooskrbe, porabi časa izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva pri obravnavi, število intervencij zdravstvene nege, obseg in težavnost intervencij zdravstvene nege ter frekvenco obiskov izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva na pacientovem domu, izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva obvezujeta, da o tem redno in dosledno obvešča izdajatelja delovnega naloga. Pri razvrstitvi pacienta v kategorijo III in IV, pa mora izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva pisno obveščati (glej izdane listine!) izbranega osebnega zdravnika o pacientovem zdravstvenem stanju.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## ***Repek gospodinjstvo/družina***

Izraz DRUŽINA je v medicini tradicionalen (družinska medicina), kot tudi v teoriji in praksi zdravstvene nege v patronažnem varstvu splošno uveljavljen in prisoten (Vuga, 1986, Plan zdravstvenega varstva 2000, Nadgradnja, 2006, Resolucija 2008-2013,...). Zato se v zbirki podatkov o patronažnem zdravstvenem varstvu ohrani izraz družina, čeprav se po vseh zakonitostih demografske statistike pod tem pojmom skriva GOSPODINJSTVO. Vsi podatki v poglavju o obravnavi družine se zato dejansko nanašajo na obravnavo gospodinjstva, to je posameznika, če le ta prebiva sam, ali članov gospodinjstva.

### **38. EMŠO NOSILCA GOSPODINJSTVA**

**Opomba:** Podatek vsebinsko premeščen.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** veljavni EMŠO

**Format:** CHAR (13)

**Definicija:** Enotna matična številka občana (EMŠO) nosilca gospodinjstva je 13-mestna slovenska matična številka osebe, ki jo izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva izbere/označi za nosilca gospodinjstva.

**Navodilo:** Nosilca gospodinjstva izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva določi ob namenskem stiku z gospodinjstvom/družino, to je ob namenski obravnavi gospodinjstva/družine (VZS 2810). Z določitvijo nosilca gospodinjstva in uporabo njegovega EMŠO-ja, želimo zagotoviti transparentnost pri izvajanju in spremljanju patronažnih obravnav dotičnega gospodinjstva (VZS 2810) in patronažnih obravnav posameznih članov znotraj istega gospodinjstva. Določitev »Nosilca gospodinjstva« za potrebe SZBO\_PATR ne pomeni, da je izbrana oseba dejansko tudi uradni skrbnik gospodinjstva. V primeru, da je v gospodinjstvu že določen »uradni skrbnik« gospodinjstva, se tudi izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva opredeli zanj, kot za nosilca gospodinjstva in uporabi njegov EMŠO.

Ker je gospodinjstvo vsaka družinska ali druga skupnost oseb, ki prebiva v istem stanovanju in skupaj porablja svoje dohodke za poravnavanje osnovnih življenjskih potreb (stanovanje, hrana in drugo) ter imajo opredeljeno isto številko gospodinjstva, izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva po lastni presoji izbere enega od članov gospodinjstva za nosilca gospodinjstva. Na enem naslovu se lahko nahaja več gospodinjstev. V enem gospodinjstvu je nosilec gospodinjstva lahko samo 1 oseba in se ne menja, razen, če ne pride do nepredvidene spremembe (smrt, preselitev nosilca gospodinjstva...). Nosilec gospodinjstva mora biti polnoletna oseba. Prav tako se ne spreminja EMŠO izbranega nosilca gospodinjstva in je identifikator za vse nadaljnje obravnave iste družine/gospodinjstva.

**Opomba:** V primeru smrti nosilca gospodinjstva ali preselitve, se za nosilca gospodinjstva določi druga polnoletna oseba v gospodinjstvu in se poleg EMŠO nosilca gospodinjstva vpiše nadomestna številka nosilca gospodinjstva.

V primeru patronažne obravnave pacienta v skupinskem gospodinjstvu, kot na primer v domu starejših občanov, za nosilca gospodinjstva zabeležimo obravnavanega pacienta.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se izpolnjuje pri zdravstvenih storitvah (VZS), ki so vezane na [Prilogo 3](#).

V polje se vpiše 13-mestno slovensko matično številko občana, ki je nosilec gospodinjstva. Pri tujcih, ki imajo slovensko EMŠO, se polje obvezno izpolni. Vsak pacient, ki ima za državo stalnega bivališča (podatek [Država oz. regija stalnega prebivališča](#)) označeno Slovenija, mora imeti izpolnjeno polje (izjema novorojenci v bolnišnicah, kjer ni uvedena dodelitev EMŠO ob rojstvu). Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZZS.

**Le izjemoma, če pacient nima Enotne matične številke občana** (npr. tujci ali novorojenčki), se namesto EMŠO vpiše nadomestna identifikacijska številka. Kot nadomestna identifikacijska številka pacienta v bolnišnični obravnavi se vpisuje 13-mestna oznaka v formatu DDMMLLLRSPPII, kjer predstavlja:

- 11 1 DDMMLLL – dan, mesec in leto rojstva pacienta; 2 R – oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, ... L, T) iz šifranta Občina – regija,
- 12 3 S – spol (1-M, 2-Ž, 3-nedoločljiv, 9-neznano),
- 13 4 PP – prvi dve črki priimka,
- 14 5 II – prvi dve črki imena.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

### 39. ŠTEVILKA NADOMESTNEGA NOSILCA GOSPODINJSTVA

**Opomba:** Podatek vsebinsko premeščen.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** veljavni EMŠO

**Format:** CHAR (13)

**Definicija:** Številka nadomestnega nosilca gospodinjstva je enotna matična številka občana (EMŠO) nosilca gospodinjstva in je 13-mestna slovenska matična številka osebe.

**Navodilo:** V primeru smrti nosilca gospodinjstva, ali preselitve se za nosilca gospodinjstva določi druga polnoletna oseba v gospodinjstvu in se poleg EMŠO nosilca gospodinjstva obvezno vpiše nadomestna številka nosilca gospodinjstva po presoji izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva. Ob novem stiku nadomestna številka nosilca gospodinjstva postane EMŠO nosilca gospodinjstva. Podatek je obvezen v primeru smrti ali preselitve nosilca gospodinjstva.

Z določitvijo EMŠO-ja nadomestnega nosilca gospodinjstva želimo zagotoviti transparentnost pri spremljanju izvedenih patronažnih obravnavah dotičnega gospodinjstva (VZS 2810) in posameznih članov znotraj istega gospodinjstva. Določitev »Nadomestnega nosilca gospodinjstva« za potrebe SZBO\_PATR, ne pomeni, da je izbrana oseba dejansko tudi uradni skrbnik gospodinjstva (glej [opis pri podatku EMŠO nosilca gospodinjstva](#)).

Ob menjavi številke nadomestnega nosilca gospodinjstva se zaporedje stikov gospodinjstva ne menja, in se zabeleži stik kot VZS 2810. Ponovna patronažna namenska obravnava družine kot samostojnega subjekta obravnave.

**Dodatno pojasnilo:** Podatek se lahko izpolnjuje pri zdravstvenih storitvah (VZS), ki so vezane na [Prilogo 3](#).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** NE

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 62. EMŠO ČLANA GOSPODINJSTVA (do 5)

**Opomba:** Nov podatek.

**Opomba 3:** Spremenjena obveznost.

**Zaloga vrednosti:** Veljavni EMŠO

**Format:** CHAR (13)

**Definicija:** Enotna matična številka občana je 13-mestna slovenska matična številka osebe oz. člana gospodinjstva.

**Navodilo:** Posameznega člana gospodinjstva/družine definiramo s številko EMŠO. Lahko zabeležimo največ do 5 EMŠO-jev v posameznem gospodinjstvu/družini. V polje se vpiše 13-mestno slovensko matično številko člana gospodinjstva.

Pri tujcih, ki imajo slovensko EMŠO, se polje obvezno izpolni. Vsak pacient, ki ima za državo stalnega bivališča ([Država oz. regija stalnega prebivališča](#)) označeno Slovenija, mora imeti izpolnjeno polje. Podatek se praviloma beleži iz on-line sistema za namen izvajanja zdravstvene storitve in obračuna zdravstvene storitve v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja ZZS.

**Le izjemoma, če pacient nima nobene od dveh identifikacijskih števil** (niti Enotne matične številke občana niti Zdravstvene številke npr. tujci ali novorojenčki), se namesto EMŠO vpiše nadomestna identifikacijska številka. Kot nadomestna identifikacijska številka pacienta v zunajbolnišnični obravnavi se vpisuje 13-mestna oznaka v formatu DDMMLLRSPPII, kjer predstavlja:

- 1 DDMMLLL – dan, mesec in leto rojstva pacienta,
- 2 R – oznaka regije običajnega bivališča (oznake A, B, C, D, ... L, T) iz šifranta Občina – regija,

- 3 S – spol (1-M, 2-Ž, 3-nedoločljiv, 9-neznano),
- 4 PP – prvi dve črki priimka,
- 5 II – prvi dve črki imena.

Podatek se izpolni pri storitvah (VZS) vezanih na družino ([Priloga 3](#)).

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** NE

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 56. ŠTEVILO ČLANOV GOSPODINJSTVA

Podatek se ne poroča.

#### 57. ZDRAVSTVENO-SOCIALNI PROBLEMI DRUŽINE (do 10)

**Opomba:** Nov šifrant, spremenjena definicija in navodilo, dodana opomba.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Zdravstveno-socialni problemi družine

**Format:** CHAR (4)

**Definicija:** Obravnava družine v patronažnem zdravstvenem varstvu je celostna. **Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** skuša s pomočjo kriterijev za prepoznavo zdravstveno-socialnih problemov v družini, odkriti dejavnike, ki vplivajo na družino in njeno delovanje. **Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** na podlagi ugotovljenih problemov načrtuje aktivnosti, ki pripomorejo k njihovem reševanju. Pri tem se povezuje z ustreznimi strokovnjaki na vseh ravneh zdravstvene dejavnosti in izven zdravstva ter koordinira obravnavo.

**Kriteriji za identifikacijo zdravstveno-socialnega problema v družini so opredeljeni v Šifrantu Zdravstveno-socialni problem družine ([Priloga 9b](#)).**

**Navodilo:** Vpiše se šifra Kriterijev za identifikacijo ranljivosti pri družini, ki opredeljujejo zdravstveno-socialni problem pri družini. Šifra po šifrantu se vpiše s piko (na primer 1.1-Socialno-ekonomska stiska pri družini). Ko **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** prvič prepozna zdravstveno-socialni problem v družini/gospodinjstvu, tako v primeru preventivnega ali kurativnega stika, ki ga je izvedel pri članu družine/gospodinjstva, zabeleži lahko enega ali več kriterijev za identifikacijo ranljivosti pri družini (do 10), odvisno od presoje **izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva**.

V primeru, ko **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** opravi Patronažno namensko obravnavo družine kot samostojnega subjekta obravnave (VZS 2810), **obvezno zabeleži** eno ali več vrednosti **Kriterijev za identifikacijo zdravstveno-socialnega problema pri družini** (do 10) po šifrantu, ki opredeljujejo zdravstveno-socialni problem pri družini, odvisno od njegove presoje.

V primeru, da pri družini ni ugotovljenih zdravstveno-socialnih problemov, označi vrednost 0.

Izpolni se vsaj eden od 10 podatkov, ko **izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva** med obravnavo pacienta s pomočjo **Kriterijev za identifikacijo zdravstveno-socialnega problema pri družini** prepozna zdravstveno-socialni problem vezan na družino ([Priloga 9b](#)).

**Opomba:**

V primeru odkritih zdravstveno-socialnih problemov jih izvajalec patronažne dejavnosti zabeleži v predpisano dokumentacijo.

V kolikor je za njihovo reševanje potrebno vključevanje drugih deležnikov, jih s tem seznani in jim posreduje poročilo.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## 58. RAZLOG ZA KONEC OBRAVNAVE DRUŽINE V PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU

**Opomba:** Spremenjeno navodilo, naziv šifranta.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Opomba 3:** Spremenjena obveznost

**Zaloga vrednosti:** Šifrant Razlog za konec obravnave družine v PZV

- 1 Družina brez posebnosti
- 2 Uspešno rešen zdravstveno-socialni problem družine
- 3 Obravnava družine zaključena zaradi smrti družinskega člana
- 4 Preselitev družine v drug kraj
- 5 Obravnava še ni zaključena
- 9 Drugo

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Razlog za prenehanje obravnave družine mora biti jasno opredeljen.

Stik z družino je končan, ker je bil: uspešno rešen zdravstveno socialni-problem, obravnava družine zaključena zaradi smrti družinskega člana, preselitve družine v drug kraj, drugo.

USPEŠNO REŠEN ZDRAVSTVENO-SOCIALNI PROBLEM: Ko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva presodi, da so bile intervencije in izvedeni ukrepi ustrezni in da bo družina uspela premagovati ovire.

OBRAVNAVA DRUŽINE ZAKLJUČENA ZARADI SMRTI DRUŽINSKEGA ČLANA: Ko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva ugotovi, da po smrti družinskega člana obiski družine niso več potrebni. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva presodi, da po smrti družinskega člana intervencije v družini niso več potrebne.

PRESELITEV DRUŽINE V DRUG KRAJ: Ko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva ugotovi, da se je družina odselila in da zdravstveno-socialna problematika družine še ni bila zaključena, je dolžan, da poskuša poizvedeti, kam se je družina odselila in o tem obvestiti izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva v kraju (na terenskem območju) kamor se je preselila družina.

OBRAVNAVA ŠE NI ZAKLJUČENA: Ko izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva koordinira obravnavo in sodeluje z drugimi službami, institucijami in ostalimi deležniki pri nadaljnjem reševanju problema.

**Navodilo:** Označi se ena vrednost.

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva ob vsakem stiku zabeleži razlog, zakaj je zaključil z obravnavo družine. Če stik še ni zaključen, izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva označi vrednost 5 - Obravnava še ni zaključena. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva lahko že ob prvem ali kontrolnem stiku z družino presodi, da družina zadovoljivo deluje in da obravnave izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva do nadaljnjega niso več potrebne. Ob taki ugotovitvi stik z družino zaključi in zabeleži vrednost 1- Družina brez posebnosti.

Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva zabeleži vrednost 2 - Uspešno rešen zdravstveno-socialni problem, ko ugotovi, da družina zadovoljivo deluje in da obravnave izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva trenutno niso več potrebne. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva zabeleži vrednost 3 - Obravnava družine zaključena zaradi smrti družinskega člana, ko po smrti

družinskega člana družina zadovoljivo deluje in obravnave izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva trenutno niso več potrebne. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva označi vrednost 4 - Preselitev družine v drug kraj v primeru odselitve družine in je stik za izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva zaključen. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva označi vrednost 5 - Obravnava še ni zaključena v primeru, ko se obravnava nadaljuje. Izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva označi vrednost 9 - Drugo v primeru, ko med navedenimi razlogi ne najde ponujene možnosti.

Podatek se izpolni, kadar je bila opravljena Patronažna namenska obravnava družine kot samostojnega subjekta obravnave (VZS 2810) ter vedno, ko je bil predhodno definiran vsaj eden od zdravstveno-socialnih problemov družine.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** NE

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

#### 59. KATEGORIZACIJA DRUŽINE V ZDRAVSTVENI NEGI V PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU

**Opomba:** Dodana opomba, naziv šifranta.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Opomba 3:** Spremenjeno navodilo.

**Zaloga vrednosti:** Kategorizacija družine v PZV

- 1 KATEGORIJA I
- 2 KATEGORIJA II
- 3 KATEGORIJA III
- 4 KATEGORIJA IV

**Format:** NUM (1)

**Definicija:** Je razvrstitev družine glede na potrebo po pomoči izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva, po številu in obsegu intervencij ter po frekvenci obiskov izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva.

**Kriteriji določitve in beleženja kategorije družine v PZV so opisana v poglavju [Definicije konceptov](#).**

**Navodilo:** Označi se ena vrednost.

Družino izvajalec patronažnega zdravstvenega varstva kategorizira ob vsakem namenskem stiku z družino. Podatek se obvezno izpolni, kadar je opravljen VZS Patronažna namenska obravnava družine kot samostojnega subjekta obravnave (VZS 2810).

**Opomba:** kategorizaciji družine III in IV, izvajalca patronažnega zdravstvenega varstva obvezujeta, da z obrazložitvijo in identifikacijo prepoznanega zdravstveno-socialnega problema napiše poročilo (izdane listine) in ga posreduje ustreznim deležnikom.

**Kontrola:** DA

**Obvezno:** POGOJNO

**Področje:** SZBO\_PATR

**Vir:** Izvajalec zdravstvene dejavnosti

## PRILOGE

### PRILOGA 1: SEZNAM ŠIFRANTOV

Šifranti so dostopni na spletni strani [Spremljanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu \(PATR\)](#).

### PRILOGA 2: SEZNAM VZS-jev VEZANIH NA POSAMEZNIKA V PATRONAŽNEM ZDRAVSTVENEM VARSTVU

**Opomba:** V celoti spremenjen šifrant VZS.

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

**Opomba 3:** Popravek pri VZS 2834 in 2835 glede diagnoze.

**Opomba 4:** Omilitev vpisa diagnoze pri VZS 2832, 2834 in 2835.

**Opomba 5:** Popravek ZZS šifre pri VZS 2830, 2829. Dopis VZS 2850. Dopis ZZS šifer z zeleno barvo, katerih izvajalci so TNZ.

| Št. VZS | Naziv VZS                                                                                                         | ZZS šifra                                      | Diagnoza*       |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------------|
| 1551    | Patronažna obravnava nosečnice                                                                                    | PZN1101<br>PZN1201                             | NE              |
| 2827    | Patronažna obravnava otročnice – daljša                                                                           | PZN1102<br>PZN1202                             | NE              |
| 2828    | Patronažna obravnava otročnice – krajša                                                                           | PZN1103<br>PZN1203                             | NE              |
| 2829    | Patronažna obravnava novorojenčka ter dojenčka - daljša                                                           | PZN1102<br>PZN1202                             | NE              |
| 2830    | Patronažna obravnava novorojenčka ter dojenčka - krajša                                                           | PZN1103<br>PZN1203                             | NE              |
| 2831    | Patronažna obravnava otroka v 2. in 3. letu starosti                                                              | PZN1104<br>PZN1204                             | NE              |
| 2832    | Patronažna obravnava invalidne / ovirane osebe                                                                    | /                                              | NE <sup>4</sup> |
| 2833    | Preventivna patronažna obravnava starejše osebe                                                                   | PZN1114                                        | NE              |
| 2834    | Preventivna patronažna obravnava pacienta s kroničnim obolenjem - daljša                                          | PZN1105<br>PZN1205                             | NE <sup>4</sup> |
| 2835    | Preventivna patronažna obravnava pacienta s kroničnim obolenjem - krajša                                          | PZN1106<br>PZN1206                             | NE <sup>4</sup> |
| 2807    | Preventivna patronažna obravnava na domu - daljša (integrirano presejanje za kronične nenalezljive bolezni (KNB)) | PZN1115                                        | NE              |
| 2806    | Preventivna patronažna obravnava na domu – krajša (odkriti DT)                                                    | PZN1116                                        | NE              |
| 1558    | Patronažna obravnava pacienta zaradi sodelovanja v nacionalnih preventivnih programih (SVIT, ZORA, DORA, ADM))    | PZN1107<br>PZN1207                             | NE              |
| 2808P   | Prva kurativna patronažna obravnava pacienta - ostalo                                                             | PZN1108<br>EPZN110810<br>PZN1208<br>EPZN120810 | DA              |
| 2808K   | Ponovna kurativna patronažna obravnava pacienta - ostalo                                                          | PZN1109(pon)<br>EPZN110910                     | DA              |

<sup>4</sup> Pri VZS storitvah 2832, 2834 in 2835 so diagnoze neobvezne, v kolikor se s strani zdravnika pridobi potrjena medicinska kronična diagnoza se jo lahko beleži in poroča.

|             |                                                                                                  |                                                                                                                      |    |
|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|             |                                                                                                  | PZN1209(pon)<br>EPZN220910                                                                                           |    |
| <b>2809</b> | Patronažna obravnava družine v sklopu obravnave posameznika                                      | /                                                                                                                    | NE |
| <b>2811</b> | Patronažna obravnava pacienta s TZKD (trajno zdravljenje s kisikom na domu)                      | PZN1108<br>PZN1109(pon)<br>PZN1208<br>PZN1209 (pon)                                                                  | DA |
| <b>2812</b> | Patronažna obravnava pacienta s pooperativno, akutno ali kronično rano                           | PZN1108<br>EPZN110801<br>PZN1109(pon)<br>EPZN110901(pon)<br>PZN1208<br>EPZN120801<br>PZN1209(pon)<br>EPZN120901(pon) | DA |
| <b>2813</b> | Patronažna obravnava pacienta zaradi kontrole življenjskih funkcij in zdravstvenega stanja       | PZN1108<br>EPZN110802<br>PZN1109(pon)<br>EPZN110902(pon)<br>PZN1208<br>EPZN120802<br>PZN1209(pon)<br>EPZN120902(pon) | DA |
| <b>2814</b> | Patronažna obravnava pacienta s trajnim urinskim katetrom                                        | PZN1108<br>EPZN110803<br>PZN1109(pon)<br>EPZN110903(pon)<br>PZN1208<br>EPZN120803<br>PZN1209(pon)<br>EPZN120903(pon) | DA |
| <b>2815</b> | Patronažna obravnava pacienta zaradi aplikacije zdravil                                          | PZN1108<br>EPZN110804<br>PZN1109(pon)<br>EPZN110904(pon)<br>PZN1208<br>EPZN120804<br>PZN1209(pon)<br>EPZN120904(pon) | DA |
| <b>2816</b> | Patronažna obravnava pacienta zaradi aplikacije zdravil v epiduralni kateter in podkožno valvulo | PZN1108<br>PZN1109(pon)                                                                                              | DA |
| <b>2817</b> | Patronažna obravnava pacienta zaradi nadzora nad jemanjem terapije                               | PZN1108<br>PZN1109(pon)                                                                                              | DA |
| <b>2818</b> | Patronažna obravnava pacienta zaradi nadzora in/ali menjave elastomerske črpalke                 | PZN1108<br>PZN1109(pon)                                                                                              | DA |
| <b>2819</b> | Patronažna obravnava pacienta zaradi aplikacije klizme                                           | PZN1108<br>EPZN110805<br>PZN1109(pon)<br>EPZN110905(pon)                                                             | DA |

|             |                                                                                                                                    |                                                                                                                          |    |
|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|             |                                                                                                                                    | PZN1208<br>EPZN120805<br>PZN1209(pon)<br>EPZN120905(pon)                                                                 |    |
| <b>2820</b> | Patronažna obravnava pacienta zaradi aplikacije infuzije                                                                           | PZN1108<br>PZN1109(pon)                                                                                                  | DA |
| <b>2821</b> | Patronažna obravnava pacienta s stomo                                                                                              | PZN1108<br>EPZN110806<br>PZN1109(pon)<br>EPZN110906(pon)<br>PZN1208<br>EPZN120806<br>PZN1209(pon)<br>EPZN120906(pon)     | DA |
| <b>2822</b> | Patronažna obravnava pacienta z nazogastrično ali nasointestinalno sondo                                                           | PZN1108<br>EPZN110807<br>PZN1109(pon)<br>EPZN110907<br>(pon)<br>PZN1208<br>EPZN120802<br>PZN1209(pon)<br>EPZN120902(pon) | DA |
| <b>2823</b> | Patronažna obravnava pacienta zaradi odvzema, priprave in transporta vzorcev za laboratorijske preiskave                           | PZN1108<br>EPZN110808<br>PZN1109(pon)<br>EPZN110908(pon)<br>PZN1208<br>EPZN120808<br>PZN1209(pon)<br>EPZN120908(pon)     | DA |
| <b>2824</b> | Patronažna obravnava pacienta s kontinuirano peritonealno dializo                                                                  | PZN3101<br>PZN3102<br>PZN3103<br>PZN4101<br>PZN4102<br>PZN4103                                                           | DA |
| <b>2254</b> | Koordiniranje izvajalcev storitev v patronažni dejavnosti                                                                          | /                                                                                                                        | NE |
| <b>2825</b> | Zdravstveno vzgojno delo s posameznikom obravnavanim v patronažnem varstvu                                                         | /                                                                                                                        | NE |
| <b>2805</b> | Patronažna obravnava pacienta zaradi izvajanja aktivnosti zdravstvene nege na področju zagotavljanja temeljnih življenjskih potreb | PZN1108<br>PZN1109(pon)<br>PZN1208<br>PZN1209(pon)                                                                       | DA |
| <b>2826</b> | E-posvet v patronažnem varstvu                                                                                                     | PZN5101<br>PZN5102<br>PZN5103<br>PZN5104<br>PZN3201<br>PZN3202<br>PZN3203<br>PZN3204                                     | NE |

|             |                                                            |                                                                                                                      |    |
|-------------|------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>2804</b> | Patronažna paliativna zdravstvena nega in oskrba pacienta  | PZN1110<br>PZN1111(pon)<br>PZN1112<br>PZN1210<br>PZN1211(pon)<br>PZN1212                                             | DA |
| <b>2850</b> | Patronažna obravnava pacientke s trajnim urinskim katetrom | PZN1108<br>EPZN110803<br>PZN1109(pon)<br>EPZN110903(pon)<br>PZN1208<br>EPZN120803<br>PZN1209(pon)<br>EPZN120903(pon) | DA |

Opomba:

Diagnoza\* - Beleženje diagnoz po klasifikaciji MKB-10-AM, verzija 11.

Zeleno obarvane ZZS šifre, so storitve, ki jih v PZN izvajajo tehniki zdravstvene nege (TZN).

### PRILOGA 3: VZS VEZAN NA OBRAVNAVO DRUŽINE

**Opomba 2:** Zamenjava šifer VZS z novimi šiframi

| Št. VZS     | Naziv VZS                                                                 |
|-------------|---------------------------------------------------------------------------|
| <b>2810</b> | Patronažna namenska obravnava družine kot samostojnega subjekta obravnave |

## PRILOGA 4: INFORMATIVNA STRUKTURA ZAPISA PODATKOV ZA POROČANJE

\*Opomba: Zapisan je vrstni red nabora podatkov v spodnji tabeli in kasneje v XSD shemi PATR. Podatka 35 in 56 se ukineta.

Opomba 3: Popravek obvezosti pri podatkih: 54, 58, 62 in 63.

Opomba 4: Popravek obveznosti pri podatku 28.

| Zaporedna št. v MN | Podatki                                             | Posameznik                     |                                 |            | Družina |
|--------------------|-----------------------------------------------------|--------------------------------|---------------------------------|------------|---------|
|                    |                                                     | Podatki o padcih pri starejših | Otročnica/novorojenček/dojenček | Posameznik |         |
| 1.                 | Id paketa                                           | X                              | X                               | X          | X       |
| 2.                 | Id pop. Paketa                                      | 0                              | 0                               | 0          | 0       |
| 3.                 | Datum zajema OD                                     | X                              | X                               | X          | X       |
| 4.                 | Datum zajema DO                                     | X                              | X                               | X          | X       |
| 5.                 | Število zapisov                                     | X                              | X                               | X          | X       |
| 6.                 | Tip dogodka                                         | X                              | X                               | X          | X       |
| 7.                 | Vsebinsko področje                                  | X                              | X                               | X          | X       |
| 8.                 | Id obravnave SZBO                                   | X                              | X                               | X          | X       |
| 9.                 | Oznaka izvajalca                                    | X                              | X                               | X          | X       |
| 10.                | Šifra lokacije                                      | X                              | X                               | X          | X       |
| 11.                | Vrsta in podvrsta zdravstvene dejavnosti (VZD)      | X                              | X                               | X          | X       |
| 12.                | Razlog obravnave (ZZZS)                             | N                              | N                               | N          | N       |
| 13.                | Vsebina obravnave (ZZZS)                            | X                              | X                               | X          | X       |
| 14.                | Tip plačnika                                        | X                              | X                               | X          | X       |
| 15.                | Enotna matična številka občana (EMŠO)               | X                              | X                               | X          |         |
| 16.                | Zdravstvena številka (ZZZS številka zavezanca)      | X                              | X                               | X          |         |
| 17.                | Spol                                                | X                              | X                               | X          |         |
| 18.                | Datum rojstva                                       | X                              | X                               | X          |         |
| 19.                | Država stalnega prebivališča                        | N                              | N                               | N          |         |
| 20.                | Občina običajnega prebivališča                      | X                              | X                               | X          |         |
| 21.                | Državljanstvo                                       | N                              | N                               | N          |         |
| 22.                | Podlaga za zdravstveno zavarovanje                  | X                              | X                               | X          |         |
| 23.                | Datum stika                                         | X                              | X                               | X          | X       |
| 24.                | Ura prihoda                                         | N                              | N                               | N          | N       |
| 25.                | Podatki o nosilcu stika (zdr.delavcu/zdr.sodelavcu) | X                              | X                               | X          | X       |
| 26.                | Diagnoza (do 5)                                     | 0                              |                                 | 0          |         |
| 27.                | Zunanji vzrok poškodbe in zastrupitve (do 3)        |                                |                                 |            |         |
| 28.                | Kronična bolezen, diagnoza (do 5)                   | N                              |                                 | N          |         |
| 29.                | Vrste zdravstvenih storitev (VZS) (do 5)            | X                              | X                               | X          | X       |
| 30.                | Izdane listine                                      | X                              | X                               | X          | X       |

|      |                                                         |           |   |   |   |
|------|---------------------------------------------------------|-----------|---|---|---|
| 31.  | Prejete listine                                         | X         | X | X | X |
| 36.  | Občina izvajanja storitve                               | X         | X | X | X |
| 37.  | Negovalna diagnoza v patronažni zdravstveni negi (do 5) | X         | 0 | X | X |
| 38.  | EMŠO nosilca gospodinjstva                              |           |   |   | X |
| 39.  | Številka nadomestnega nosilca gospodinjstva             |           |   |   | N |
| 40.  | Vrsta posebnega področja PZV                            | X         | X | X | X |
| 41.  | EMŠO matere                                             |           | 0 |   |   |
| 42.  | EMŠO otroka (do 5)                                      |           | 0 |   |   |
| 43.  | Datum poroda                                            |           | 0 |   |   |
| 44.  | Stik s pacientom                                        |           | 0 |   |   |
| 45.  | Datum odpusta iz porodnišnice/bolnišnice                |           | 0 |   |   |
| 46.  | Datum prijave izvajalcu PZV                             |           | 0 |   |   |
| 47.  | Prijavitelj                                             |           | 0 |   |   |
| 48.  | Kriterij ranljivosti (do 6)                             |           | 0 |   |   |
| 49.  | Presejanje glede počutja                                |           | 0 |   |   |
| 50.  | Rezultat EPDS                                           |           | 0 |   |   |
| 51.  | Dojenje                                                 |           | 0 |   |   |
| 52.  | Razlog nedojenja/ne polnega dojenja                     |           | 0 |   |   |
| 53.  | Zdravstveno-socialni problem pacienta (do 10)           | X         | X | X |   |
| 54.  | Razlog za konec obravnave pacienta v PZV (do 2)         | N         | N | N |   |
| 55.  | Kategorizacija pacienta v PZV                           | 0         | 0 | 0 |   |
| 57.  | Zdravstveno-socialni problem družine (do 10)            |           |   |   | X |
| 58.  | Razlog za konec obravnave družine v PZV                 |           |   |   | N |
| 59.  | Kategorizacija družine v PZV                            |           |   |   | 0 |
| 60.* | Zaporedje stika z otročnico                             |           | 0 |   |   |
| 61.* | Zaporedje stika z novorojenčkom                         |           | 0 |   |   |
| 62.* | EMŠO člana gospodinjstva (do 5)                         |           |   |   | N |
| 63.* | Ocena tveganja za padce                                 | Opozorilo |   |   |   |
| 64.* | Št. samoporočanih padcev v zadnjem letu                 | X         |   |   |   |
| 65.* | Št. samoporočanih padcev s poškodbo v zadnjem letu      | X         |   |   |   |
| 66.* | Ocena hoje, moči in ravnotežaja                         | X         |   |   |   |
| 67.* | Ocena drugih dejavnikov tveganja za padce (do 8)        | X         |   |   |   |
| 68.* | Ukrepi za zmanjšanje tveganja za padce (do 10)          | X         |   |   |   |

**Legenda:**

X – podatek je obvezen

0 - podatek je pogojno obvezen

» « - podatek se ne poroča

N – ni obvezen, je pa zaželen

\* – Podatek se po XML shemi poroča po vrstnem redu, v MN je vsebinsko umeščen (vrinjen).

#### **PRILOGA 5: SZBO OPREDELITEV OBVEZNEGA VNOSA PODATKOV PRI PATR**

Opredelitev je dostopna na spletni strani [Kakovost podatkov SZBO](#).

#### **PRILOGA 6: SPECIFIKACIJE PREVERJANJA PODATKOV PREKO APLIKACIJE eSZBO**

Kontrole podatkov za patronažno zdravstveno varstvo so dostopne na spletni strani [Kakovost podatkov SZBO](#).

#### **PRILOGA 7: NEGOVALNE DIAGNOZE**

NANDA International: 2018-2020 in dokument NEGOVALNE DIAGNOZE: DEFINICIJE IN KLASIFIKACIJA 2018 - 2020, priročnik s prevedenimi in prirejenimi negovalnimi diagnozami za uporabo v slovenskem prostoru, z definicijami in opisi kazalnikov ter spremljajočih dejavnikov

[Šifrant](#) in katalog sta dostopna na spletni strani Spremljanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu (PATR).

#### **PRILOGA 8: KATEGORIZACIJA ZAHTEVNOSTI PATRONAŽNE ZDRAVSTVENE NEGE IN OPIS**

[Kategorizacija zahtevnosti PZN](#) in opis sta dosegljiva na spletni strani Spremljanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu (PATR).

#### **PRILOGA 9a,b: ZDRAVSTVENO-SOCIALNI PROBLEM PRI POSAMEZNIKU/DRUŽINI**

Ločena šifranta za posameznika [Zdravstveno-socialni problem posameznika \(Priloga 9a\)](#) in družino [Zdravstveno-socialni problem družine \(Priloga 9b\)](#) sta dostopna na spletni strani Spremljanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu (PATR).

#### **PRILOGA 10: EDINBURŠKI VPRAŠALNIK**

[Vprašalnik](#) je dostopen na spletni strani Spremljanje obravnav v patronažnem zdravstvenem varstvu (PATR).

Spremljanje zunajbolnišničnih obravnav patronažne dejavnosti  
Definicije in metodološka navodila za sprejem podatkov o patronažni dejavnosti, v.1.3

Ljubljana, januar 2023